HİTİT ÜNİVERSİTESİ SOSYAL BİLİMLER MESLEK YÜKSEKOKULU RİSK DEĞERLENDİRMESİ

RAPOR TARİHİ:

……\….\2024

SON GEÇERLİLİK TARİHİ

……\2030

RİSK DEĞERLENDİRME RAPORUNUN	
GERÇEKLEŞTİRME TARİHİ	
GEÇERLİLİK TARİHİ	

RİSK DEĞERLENDİRİLMESİNİ GERÇEKLEŞTİRENLERİN	
ADI SOYADI	**UNVANI**
MELDA BOLAT	İŞ GÜVENLİĞİ UZMANI
	İŞYERİ HEKİMİ
	İŞVEREN VEKİLİ
	ÇALIŞAN TEMSİLCİ

İŞYERİ BİLGİLERİ	
İşyerinin Unvanı:	**HİTİT ÜNİVERSİTESİ SOSYAL BİLİMLER MESLEK YÜKSEKOKULU**
Sgk Sicil No:	
İşyerinin Adresi:	
İşyerinin Telefonu :	
İşyeri Tehlike Sınıfı	**AZ TEHLİKELİ**
Yapılan İş:	854201):Kamu kurumları tarafından verilen yükseköğretim faaliyeti (yükseköğretim düz eyinde eğitim sağlayan konservatuarlar dahil)

İŞ GÜVENLİĞİ UZMANI	İŞVEREN VEKİLİ	ÇALIŞAN TEMSİLCİSİ	DESTEK ELEMEMANI
MELDA BOLAT			

Ali İzzet YILMAZ
Doç.Dr. Jüri üyesi

Erdal ÇALMAZ

İşveren Vekili | İş Güvenliği Uzmanı | Çalışan Temsilcisi | Destek Elemanı

MELDA BOLAT

M. Hakan ÖZÜDOĞRU

1. AMAÇ:

Bu çalışmada temel amaç **Hitit Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi** unvanlı işyerinde çalışma standartlarından kaynaklanan her türlü tehlike ve sağlık riskini azaltmak, insan sağlığını etkilemeyen seviyeye düşürmektir. Bu riskler iş kazalarını olabileceği gibi her türlü meslek hastalığı ve diğer sağlık riskleri olabilir. Risk değerlendirmesi sonucunda, işyerindeki tüm tehlikelerin ne olduğuna karar verilmiş, kaza olma ihtimali ile muhtemel kazaların boyutu, büyüklüğü hakkında bilgi verilmiştir.

2. KAPSAM

Bu çalışma **Hitit Üniversitesi Sosyal Bilimler Meslek Yüksekokulu** unvanlı ve **Hitit Üniversitesi Sosyal Bilimler Meslek Yüksekokulu Kampüsü'nde** bulunan tüm ekipman, makine, tesis, bina, eklenti ve sosyal tesisleri kapsar.

3. TANIMLAR

a) **Bakanlık:** Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığını,

b) **Kabul edilebilir risk seviyesi:** Yasal yükümlülüklere ve işyerinin önleme politikasına uygun, kayıp veya yaralanma oluşturmayacak risk seviyesini,

c) **Kanun:** 20/6/2012 tarihli ve 6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanununu,

ç) **Önleme**: İşyerinde yürütülen işlerin bütün safhalarında iş sağlığı ve güvenliği ile ilgili riskleri ortadan kaldırmak veya azaltmak için planlanan ve alınan tedbirlerin tümünü,

d) **Ramak kala olay:** İşyerinde meydana gelen; çalışan, işyeri ya da iş ekipmanını zarara uğratma potansiyeli olduğu halde zarara uğratmayan olayı,

e) **Risk:** Tehlikeden kaynaklanacak kayıp, yaralanma ya da başka zararlı sonuç meydana gelme ihtimalini,

f) **Risk değerlendirmesi:** İşyerinde var olan ya da dışarıdan gelebilecek tehlikelerin belirlenmesi, bu tehlikelerin riske dönüşmesine yol açan faktörler ile tehlikelerden kaynaklanan risklerin analiz edilerek derecelendirilmesi ve kontrol tedbirlerinin kararlaştırılması amacıyla yapılması gerekli çalışmaları,

g) **Tehlike:** İşyerinde var olan ya da dışarıdan gelebilecek, çalışanı veya işyerini etkileyebilecek zarar veya hasar verme potansiyelini ifade eder.

(İş Sağlığı ve Güvenliği Risk Değerlendirmesi Yönetmeliği, Madde 4)

Tehlike, iş yerinde var olan ya da dışarıdan gelebilecek, çalışanı veya işyerini etkileyebilecek zarar veya hasar verme potansiyelini ifade eder **(İş Sağlığı ve Güvenliği Risk Değerlendirmesi Yönetmeliği, Madde 4/1-g).** İnsan yaralanması ya da hastalığı, mal hasar görmesi, işyeri çevresinin zarar görmesi yada bunların kombinasyonuyla neden olabilecek potansiyel bir durum ya da kaynaktır. İnsan sağlığına, çevreye veya mala herhangi bir zarar verme potansiyeline sahip bir durum, potansiyel bir kaynak, tehlikeli bir malzeme olabileceği gibi yapılan bir aktivitede olabilir.

Risk, Belirlenmiş tehlikeli bir olayın oluşma ihtimali ve sonuçlarının kombinasyonudur. İnsan sağlığına, çevreye ve / veya mala gelebilecek bir zararın meydana gelme olasılığı olan risk, olağan çalışma esnasında mevcut bir tehlikenin yaratabileceği zarar şeklinde de tanımlanabilir.

Risk değerlendirmesi, Zararın meydana gelme olasılığını ve ciddiyetini belirleme yöntemidir. Riskin büyüklüğünü hesaplama ve riskin büyüklüğünü hesaplama ve riskin kabul edilebilir olup

olmadığına karar verme, yani riskleri kabul edilebilir seviyeye indirebilmek için gerekli tedbirlerin belirlenmesi ve bu tedbirlerin hangilerinin öncelikle alınması gerektiğine karar verilmesi işlemidir.

Risk Yönetimi, tehlikenin tanımlanması, risklerin analizi riskin değerlendirilmesi, önlemlerin uygun kullanılması ve sonuçların değerlendirilmesi de kapsayacak toplam yöntemi ifade eder.

4. İŞVEREN YÜKÜMLÜLÜĞÜ

'İş Sağlığı ve Güvenliği Risk Değerlendirmesi Yönetmeliği' Madde 5 gereği, işveren fiziksel ve finansal şartların yanı sıra gerekli ekibi oluşturmuştur.

İşveren, risk değerlendirmesi çalışmalarında görevlendirilen kişi veya kişilerin görevlerini yerine getirmeleri amacıyla araç, gereç, mekân ve zaman gibi gerekli bütün ihtiyaçlarını karşılamış, görevlerini yürütmeleri sebebiyle hak ve yetkilerini kısıtlamamıştır **(İş Sağlığı ve Güvenliği Risk Değerlendirmesi Yönetmeliği, Madde 6/4).**

5. İŞLEM

5.1. RİSK DEĞERLENDİRME EKİBİ

İş Sağlığı ve Güvenliği Risk Değerlendirmesi Yönetmeliği, Madde 6'da belirtilen şekilde ekip oluşturulmuştur. Form üzerinde ilgili maddede yazılı tüm sorumlular bulunmaktadır.

5.2. RİSK DEĞERLENDİRMESİ

Risk değerlendirmesi; tüm işyerleri için tasarım veya kuruluş aşamasından başlamak üzere tehlikeleri tanımlama, riskleri belirleme ve analiz etme, risk kontrol tedbirlerinin kararlaştırılması, dokümantasyon, yapılan çalışmaların güncellenmesi ve gerektiğinde yenileme aşamaları izlenerek gerçekleştirilmiştir **(İş Sağlığı ve Güvenliği Risk Değerlendirmesi Yönetmeliği, Madde 7/1).**

Bu çalışmada;

5x5 matris yöntemi, makro ayrıştırma yöntemi algoritması kullanılmıştır.

5.2.1. Tehlikelerin Tanımlanması

İşyerindeki tehlikelerin tanımlanması zordur ve zaman alabilir. Bu çalışmada EK 1 de örnek olarak genel bir tehlike listesi verilmiştir. Bu liste, sonucunda zarar oluşturulabilecek genel olayların bazılarının listesidir. Tanımlama yapılırken **İş Sağlığı ve Güvenliği Risk Değerlendirmesi Yönetmeliği, Madde 8** uygulanır.

Tehlikeler tanımlanırken çalışma ortamı, çalışanlar ve işyerine ilişkin ilgisine göre asgari olarak aşağıda belirtilen bilgiler toplanır.

a) İşyeri bina ve eklentileri.

b) İşyerinde yürütülen faaliyetler ile iş ve işlemler.

c) Üretim süreç ve teknikleri.

ç) İş ekipmanları.

d) Kullanılan maddeler.

e) Artık ve atıklarla ilgili işlemler.

f) Organizasyon ve hiyerarşik yapı, görev, yetki ve sorumluluklar.

g) Çalışanların tecrübe ve düşünceleri.

Melde BOLAT.

ğ) İşe başlamadan önce ilgili mevzuat gereği alınacak çalışma izin belgeleri.

h) Çalışanların eğitim, yaş, cinsiyet ve benzeri özellikleri ile sağlık gözetimi kayıtları.

ı) Genç, yaşlı, engelli, gebe veya emziren çalışanlar gibi özel politika gerektiren gruplar ile kadın çalışanların durumu.

i) İşyerinin teftiş sonuçları.

j) Meslek hastalığı kayıtları.

k) İş kazası kayıtları.

l) İşyerinde meydana gelen ancak yaralanma veya ölüme neden olmadığı halde işyeri ya da iş ekipmanının zarara uğramasına yol açan olaylara ilişkin kayıtlar.

m) Ramak kala olay kayıtları.

n) Malzeme güvenlik bilgi formları.

o) Ortam ve kişisel maruziyet düzeyi ölçüm sonuçları.

ö) Varsa daha önce yapılmış risk değerlendirmesi çalışmaları.

p) Acil durum planları.

r) Sağlık ve güvenlik planı ve patlamadan korunma dokümanı gibi belirli işyerlerinde hazırlanması gereken dokümanlar.

(2) Tehlikelere ilişkin bilgiler toplanırken aynı üretim, yöntem ve teknikleri ile üretim yapan benzer işyerlerinde meydana gelen iş kazaları ve ortaya çıkan meslek hastalıkları da değerlendirilmiştir.

(3) Toplanan bilgiler ışığında; iş sağlığı ve güvenliği ile ilgili mevzuatta yer alan hükümler de dikkate alınarak, çalışma ortamında bulunan fiziksel, kimyasal, biyolojik, psiko-sosyal, ergonomik ve benzeri tehlike kaynaklarından oluşan veya bunların etkileşimi sonucu ortaya çıkabilecek tehlikeler belirlenmiştir ve kayda alınmıştır. Bu belirleme yapılırken aşağıdaki hususlar, bu hususlardan etkilenecekler ve ne şekilde etkilenebilecekleri göz önünde bulundurulmuştur.

a) İşletmenin yeri nedeniyle ortaya çıkabilecek tehlikeler.

b) Seçilen alanda, işyeri bina ve eklentilerinin plana uygun yerleştirilmemesi veya planda olmayan ilavelerin yapılmasından kaynaklanabilecek tehlikeler.

c) İşyeri bina ve eklentilerinin yapı ve yapım tarzı ile seçilen yapı malzemelerinden kaynaklanabilecek tehlikeler.

ç) Bakım ve onarım işleri de dahil işyerinde yürütülecek her türlü faaliyet esnasında çalışma usulleri, vardiya düzeni, ekip çalışması, organizasyon, nezaret sistemi, hiyerarşik düzen, ziyaretçi veya işyeri çalışanı olmayan diğer kişiler gibi faktörlerden kaynaklanabilecek tehlikeler.

d) İşin yürütümü, üretim teknikleri, kullanılan maddeler, makine ve ekipman, araç ve gereçler ile bunların çalışanların fiziksel özelliklerine uygun tasarlanmaması veya kullanılmamasından kaynaklanabilecek tehlikeler.

e) Kuvvetli akım, aydınlatma, paratoner, topraklama gibi elektrik tesisatının bileşenleri ile ısıtma, havalandırma, atmosferik ve çevresel şartlardan korunma, drenaj, arıtma, yangın önleme ve mücadele ekipmanı ile benzeri yardımcı tesisat ve donanımlardan kaynaklanabilecek tehlikeler.

f) İşyerinde yanma, parlama veya patlama ihtimali olan maddelerin işlenmesi, kullanılması, taşınması, depolanması ya da imha edilmesinden kaynaklanabilecek tehlikeler.

g) Çalışma ortamına ilişkin hijyen koşulları ile çalışanların kişisel hijyen alışkanlıklarından kaynaklanabilecek tehlikeler.

ğ) Çalışanın, işyeri içerisindeki ulaşım yollarının kullanımından kaynaklanabilecek tehlikeler.

h) Çalışanların iş sağlığı ve güvenliği ile ilgili yeterli eğitim almaması, bilgilendirilmemesi, çalışanlara uygun talimat verilmemesi veya çalışma izni prosedürü gereken durumlarda bu izin olmaksızın çalışılmasından kaynaklanabilecek tehlikeler.

5.2.1.1. Tehlikelerin Belirlenmesi

DOĞAL	SUNİ
Hortum/Fırtına	Yangın büyük
Dolu	Yangın küçük
Şiddetli yağmur/su baskınları	Patlama küçük
Yıldırım	Patlama büyük
Toz fırtınaları	Kimyasal salınımları
Uzun süreli yüksek sıcaklıklar	Sıvı Kimyasal Depo
Uzun süreli aşırı soğuklar	Basınçlı Kimyasal Depo
Donlar/büyük kar fırtınaları	Kimyasal (mazot Deposu)
Deprem	
Biyolojik Riskler (Covid 19 vb)	Sabotaj
	Bomba
	Soygun
	Ana gaz borusu çatlağı
	Ana su borusu çatlağı
	Radyasyon

5.2.2. Tehlikelerin Analizi

5.2.2.1. Acil Sağlık

- kalp krizi
- sara nöbeti
- bayılmalar
- zehirlenmeler
- alkol koması
- kol ve bacak kırılmaları
- intihar girişimleri
- boğulmalar
- yanıklar
- deriden olan kanamalar
- burun kanamaları
- sıcak / güneş çarpmaları
- el-ayak donması

- böcek ve yılan sokmaları
- köpek ısırmaları
- ani ve aşırı ruhsal tepkiler

gibi birimlerde ilk yardıma ihtiyaç duyulabilecek olan tüm olası sağlık tehlikelerini, personelin özelliklerini göz önünde tutarak, (mevcut olup olmadığını) değerlendirmelidir.

5.2.2.2. Baraj/Boru Patlaması

- Doğal ve/veya yapay göl ve göletler; şehir su şebeke boruları; bina içindeki su ve gaz tesisatları ile beraber yakınınızdan geçen olası petrol ve doğal gaz hatları gibi tesisler potansiyel bir tehlikedir.
- Aynı zamanda deprem ve diğer afetlerde ikincil tehlike oluşturabilecek olan depo gibi tüm diğer su yapılarını da dikkate almalısınız.
- Ayrıca eskiyen ve paslanmaya maruz kalan bina içlerindeki su tesisatları da zamanla delinerek küçük çaplı da olsa su baskınlarına neden olmaktadır. Bu nedenle belli bir süredir kullanılan metal su tesisatlarının yakından izlenmesi gerekir.

5.2.2.3. Boykot/İşgal/Grevler

Hizmet veya iş sürekliliğini aksatabilecek her türlü

- Boykot ve işgal eylemleri ile birlikte,
- Grev gibi memur ve işçi eylemleri de

insan kaynaklı acil durumlar olarak göz önüne alınmalıdır.

5.2.2.4. Deprem

Mevcut bina stokumuz, yapıların kalitesi ve deprem olma ihtimali göz önüne alındığında deprem, karşı karşıya kaldığımız büyük bir doğal afettir.

- Deprem tehlikesi binanın durumu ile birlikte binaların içinde bulunan eşyaların pozisyonlarını da (rafların duvara ne kadar sağlam monte edilmiş oldukları, yüksek raflardaki ağır malzemeler, patlayıcı ve yanıcı maddelerin aynı yerde depolanmış olması vb) göz önüne alarak değerlendirilmelidir.

Su ısıtıcılarının duvara sabitlenmiş, yükseklere yerleştirilmiş ağır eşyaların indirilmiş, dolapların çivi veya vidalarla duvarlara sabitlenmiş, dolapların kapaklarının sarsıntıda açılmaması için mandalların takılmış olması risk azaltmak bakımından önemlidir.

- Ayrıca depremin su baskınları ve yangınlara da neden olabileceğine dikkat edilmelidir.
- (depremde en çok kayıplardan biri de deprem sonucu hareket eden heyelan tehdidi altında bulunan yerleşim alanlarında meydana gelir).
- Barajlardan kaynaklanabilecek ya da tsunami sonucu meydana gelebilecek sel baskınlarının olup olmayacağının araştırılması gerekmektedir.
- Yangın tehdidi altında bulunan gaz boru hatlarının belirlenmesi; sıvılaşma ya da faylanma sonucu gaz, su ve elektrik hatlarının hasar görebilirliği dikkate alınmalıdır.

  Ayrıca deprem, doğal gaz boru hatlarını da patlatabilir ve yangın çıkarabilir.

- Bir deprem durumunda birimdeki en güvensiz ve en güvenli yerlerin tespit edilmesi, deprem sonrası nasıl ve nerede buluşulacağının bilinmesi ve binadan çıkış yollarının belirlenmesi gerekmektedir.

5.2.2.5. Don/Dolu/Buzlanma

Soğuk hava dalgaları, insan, su tesisatları, yol ve köprülerin donması personel ve lojistiğiniz için problemler yaratabilir.

- Normal ve acil durumlarda ulaşım ve lojistik desteğin etkilenmemesi için araçların kış şartlarından etkilenmesi de göz önüne alınmalıdır.
- Aynı zamanda soğuk havalarda havadaki düşük nemden dolayı oluşan statik elektriklenmeden ofislerdeki elektronik teçhizatın korunması da gerekmektedir.
- Benzer şekilde personelin, baş ağrısı ve sinüzit gibi sağlık probleminin oluşmaması için de iç ortamlardaki havanın bağıl neminin % 30'un üstünde olması gerekmektedir.

5.2.2.6. Gıda Zehirlenmesi/Gıda ile İlişkili Tehlikeler/Toplu Yemek Tüketim Alanları

İşçi yemekhaneleri ve sosyal tesislere bağlı olarak çalışan kantinler gibi toplu yemek tüketim sistemlerinde;

- Yaygın gıda zehirlenmesi gözlenme ihtimalleri her zaman mevcuttur. Hastalanmalar yemek tüketimini takip eden 2-4 saatte ortaya çıkabildiği gibi, 8-12 saat içinde de gözlenebilir. Bu hastalanmaların mutlaka rapor edilmesi gerekmektedir.
- Yemek yerken boğulanlara ilk yardım verilmesi de yine üzerinde durulması gereken önemli bir husustur.
- Ayrıca aynı anda yüzlerce kişinin bir araya gelebildiği mekânlarda herhangi bir yangın, terörist saldırı gibi acil durumlarda yaşanabilecek olan panik ihtimali de dikkate alınmalıdır.
- Bu tip yerlerdeki LPG tüplerinin ateş kaynağından uzak tutulması, patlak, aşınmış ve eskimiş hortum ve contaların da değiştirilmesi ile birlikte gaz sızmalarının doğru bir şekilde kontrol edilmesi önemlidir.
- Islak zeminlerde düşüp kayma konusuna da dikkat edilmelidir.

5.2.2.7. Patlayıcı/Tehlikeli Maddeler/Gaz Zehirlenmesi

Patlayıcı, yanıcı, yakıcı, alev alıcı, kemirici, zehirli ve benzeri kimyasal maddeler, kısaca, hazmat olarak adlandırılır.

- Tehlikeli maddelerinin bulunduğu depo, laboratuvar ve benzeri yerlerdeki tehlikeli maddeler kendi başlarına ve/veya herhangi bir afet durumunda büyük riskler oluşturmaktadır.
- Tehlikeli kimyasal maddelerin, bilgisiz kişilerin ulaşamayacağı yerlerde saklanıp saklanmadığı tespit edilmelidir.
- Tehlikeli kimyasal maddelerin saklandığı yerlerin donma veya aşırı ısınmaya karşı korunumlu olup olmadığına dikkat edilmelidir.
- Tehlikeli kimyasal maddelerin, düşüp saçılmasını önlemek için döşemenin üzerinde veya dolap/rafların alt gözlerinde mi saklandığı belirlenmelidir.
- Tehlikeli kimyasal maddelerin saklandığı dolapların kapaklarına, deprem vb sarsıntıda açılmalarını önlemek için, kapı mandalları vb şeyler takılıp takılmadığı kontrol edilmelidir.
- Mutfak ve sanayi tüplerinin yanması ve patlaması da toplumumuzda en sık karşılaşılan

tehlikelerdendir.

- Ayrıca gaz zehirlenmeleri ve gaz sıkışmaları gibi tehlikeler de göz önünde tutulmalıdır. Bunun için tüp ve doğalgaz kullanılan yerlerde havalandırma ve gaz sızmalarına karşı alarm detektörü olup olmadığına bakılmalıdır.
- Tehlikeli maddelerle ilgili kazalar (ulaşım ile ilgili olanlar) sizi de etkileyebilir.
- Tehlikeli materyal riski (kimyasal dökülme ve saçılmalar, kirlenme) belirlenmelidir.

İşveren Vekili

Öğr. Gör. Ercan ORAY
Müdür Yardımcısı

İş Güvenliği Uzmanı

Çalışan Temsilcisi

Destek Elemanı

5.2.2.8. Hortum/Şiddetli Rüzgârlar

Denizde ve karada oluşan hortumlar Türkiye'nin kuzeyi hariç tüm Anadolu'da seyrek de olsa görülmekte ve kayıplara neden olmaktadır. Unutmayınız, şimdiye kadar bulunduğunuz yerde bir hortum görülmemiş olması bundan sonra da hortum olmayacağı anlamına gelmez.

- Şiddetli rüzgârlar ve/veya hortumlar başta deniz olmak üzere hava ve kara ulaşımında aksamalara neden olabilir.
- Şiddetli rüzgârlar ve/veya hortum baca yıkılması, çatı uçması veya binanın yıkılması gibi irili ufaklı yapısal hasarlara sebep olabilir.
- Şiddetli rüzgârlar çukur bölgelerde soba zehirlenmelerine neden olabilir.
- Şiddetli rüzgârlar ve/veya hortumlardan dolayı kopan ağaç, çatı veya çatı parçaları gibi havada uçuşan cisimler, insanların, otomobillerin, binaların üzerine düşerek can ve mal kayıplarına neden olabilir.
- Şiddetli rüzgârlar ve/veya hortumlardan dolayı kopan elektrik hatları insanların, otomobillerin, binaların veya ormanların üzerine düşerek can kaybına, bina ve orman/çalı yangınlarına neden olabilir.
- Şiddetli rüzgârlar ve/veya hortumlardan dolayı kopan elektrik hatları nedeniyle elektrik kesintileri olabilir.
- Şiddetli rüzgârlar ve/veya hortum denizlerin kabarması sonucunda kıyıları su basmasına ve denizlere dökülen nehirlerin tuzlanmasına neden olabilir.
- Şiddetli rüzgârlar ile birlikte uçuşan tozlar binalara ve hatta makinelerin içine girerek bazı zararlara neden olabilir.
- Kışın, kuvvetli rüzgârlar canlılarda rüzgâr soğuğu ve benzeri etkilerinden dolayı donma (hipodermi), rüzgâr ısırığı ve diğer soğuk hava hastalıklarına da neden olabilir.

5.2.2.9. İş Kazası/Güvenliği

- Biriminizde görülen iş kazalarının neler olduğu belirlenmelidir.
- Biriminizde ki en güvensiz veya en fazla iş kazası görülen yerler tespit edilmelidir.
- Tehlikeli maddelerin sağlam yerlerde muhafaza edilmesi ile kazaların önlenebilmesinin mümkün olup olmadığı araştırılmalıdır.
- Binanızda ıslak zeminler ve temizlik yapılırken ıslanan zeminlerde düşüp kayma konusuna dikkat edilip edilmediği belirlenmelidir.
- Kazaların kontrol edilebilirliği de değerlendirilmelidir.
- Tehlikenin insanlar ve mülkler üzerinde genişlemesini önleyecek veya minimuma indirecek önlemler alınıp alınamayacağı araştırılmalıdır.

İş kazalarının rapor edilmesi ve değerlendirilmesi için formlar geliştirilip kullanılmalıdır.

5.2.2.10. Kar/Yağmur Fırtınaları

- Aşırı kar ve yağmur trafik kazalarını arttırması ile birlikte birçok yapısal hasarlara da neden

Öğr. Gör. Ercan ONAY
Müdür Yardımcısı

olabilmektedir.

- Özellikle eğimli arazide çığ tehlikesinin tespiti ve çığdan korunma çok önem taşır.
- Ayrıca kar ve rüzgâr yüklerine karşı çatı çökmesi veya uçması mümkündür.

5.2.2.11. Kuraklık ve Sıcak Hava Dalgası

Kuraklık ve/veya sıcak hava dalgası insan ve diğer tüm canlıları etkileyen doğal afetlerdir.

- Böyle zamanlarda orman ve diğer yanıcı maddelerin tutuşma ihtimali de çok yüksektir.
- Sıcak hava dalgalarının etkili olduğu günlerde öğrenci ve personelin fiziksel etkinliklerinin planlanması/kısıtlanmasına dikkat edilmelidir.
- Sıcak ve nemli hava bize havayı daha sıcak hissettirerek bunaltmasının yanı sıra bina ve eşyalarda küf ve mantarların çoğalmasından dolayı alerjik reaksiyonların artmasına da neden olmaktadır.
- Böyle günlerde halılar, yağlı boya tablolar ve kitaplar da yüksek nemden olumsuz şekilde etkilenir.

  Yüksek nem kâğıtlarda küçük kahverengi noktalar şeklinde beliren küflenmeye neden olur.
- Tablolarda tuval, resmin tahta çerçevesinden daha fazla genleşerek sarkar.
- Benzer şekilde antik eşyalar, koleksiyonlar, sanat eserlerinin birçoğu yüksek ve hızla değişen nem miktarlarından kötü bir şekilde etkilenir.
- Diğer bir deyişle, bağıl nem miktarının (örneğin, ahşap aksamlarında, boya, duvar kâğıtlarında, halı ve giyim eşyalarına büyük zarar veren küf gibi) mikrobiyolojik problemleri azaltmak için % 60'ın altında tutulmalıdır.
- Sıcak hava dalgalarında bilgisayar benzeri elektronik teçhizatın da klima ihtiyacına dikkat edilmesi gerekmektedir.
- Sıcak hava dalgası alarmı verildiği zamanlar yaşlı ve hassas personel için uygun çalışma ortamları oluşturulmalı ve ilk yardım için tedbirli olunmalıdır.
- Kuraklığın hüküm sürdüğü zamanlarda, gölet ve su depolarındaki suyun idareli kullanılması, tesisteki hijyen ve bahçe hizmetlerine özel önem verilmesi gerekmektedir.
- Ayrıca bunaltıcı havalarda, dikkatsizliğin artması ile birlikte iş kazalarında artışlar olabilir.

5.2.2.12. Meslek Hastalıkları

Varsa biriminize özgün (kimyasal, fiziksel, biyolojik, ergonomik vb. nedenlerden kaynaklanan) meslek hastalıkları ve sağlık risklerinin belirlenmesi gerekmektedir. Meslek hastalıklarına sebep olan kimyasal nedenler, gazlar, buharlar, dumanlar, pus ve toz parçacıkları; fiziksel nedenler ise, gürültü, titreme, ısı, soğuk, radyasyon, mekanik ve elektriksel tehlikelerdir. Ergonomik nedenler, kötü dizayn edilmiş sandalyeler, sürekli olarak tekrarlanan hareketler, yetersiz aydınlatma vb. faktörlerdir.

5.2.2.13. Nükleer Radyasyon

Türkiye'de nükleer santral bulunmasa da Türkiye, yakın ve uzak çevresinde konuşlandırılmış nükleer santrallerdeki olası bir kazadan dolayı her zaman radyoaktif kirlenme tehlikesi altındadır. Diğer bir deyişle, Türkiye'nin çevresinde atmosfere salınan radyoaktif kirleticiler hava parsellerinin hareketleri ile Türkiye'nin içlerine taşınabilirler.

Ayrıca,

- Hurdaya çıkmış olan tip veya başka alanlarda kullanılan radyoaktif madde içeren araç ve gereçlere karşı dikkatli olunmalıdır.
- Bilgisayar, baz istasyonları, paratonerler (yıldırımsavarlar) ve benzerinden kaynaklanan radyasyonun da mümkün olduğunca en aza indirgenmesi gerekmektedir.
- Tehlikeli maddelerin depolandığı çöplük alanlara yakınlık da potansiyel bir tehlike olarak göz önüne alınmalıdır.

5.2.2.14. Orman/Çalı Yangınları

Ormanlık/çalı yangınları binalar ve doğal kaynaklar ile birlikte insan ve hayvanların can güvenliğini tehdit eder. Ormanlık/çalı yangınları yılın herhangi bir zamanında oluşur fakat sıcak ve kuru havalarda sıkça görülürler. Ormanlık/çalılık bölgelerde binaların orman/çalı yangınlarına karşı korunması konularına dikkat edilmelidir.

- Kuru ve sıcak günlerde ormanlarda kontrollü veya kasten yakılan ateşler.
- Ormanlarda çam kırıklarının büyüteç görevi görerek yanmaya başlaması.
- Ormanlık/çalılık bölgelerde kuru ve sıcak günlerde binaların bacalarından kıvılcım kaçması.
- Kuvvetli rüzgârlı günlerde enerji nakil hatlarının orman yangınlarına neden olması.
- Kuru ve sıcak günlerde bölgede anız yakılması.
- Orman yangınından sonra, bölgede baş gösteren erozyon tehlikesi.
- Saman ve talaş gibi malzemenin binanız veya binanıza bitişik bir yerde depolanmış olması.
- Ayrıca, binaların hemen bitişiğindeki ağaç, çalı ve otlar da potansiyel yakıt olarak düşünülmelidir.
- Eğer orman yangınlarından hemen sonra şiddetli yağışlar olursa, toprak kayması, çamur akıntıları ve seller de kolayca oluşabilmektedir.

5.2.2.15. Salgın Hastalıklar

- Menenjit, kolera, sıtma vb. salgın hastalıkların oluşma ve/veya yayılma riski.
- Salgın hastalıkların yayılmasına neden olabilecek mantar, böcek ve fare istilası riski.

5.2.2.16. Sel/Su Baskınları

Seller her yerde, her zaman ve birçok şekillerde oluşabilir. Seller oluştuğunda bina ve özel mülklere belli bir ölçüde zarar verebildiği gibi erozyon, ormansızlaşma, elektrik, gaz ve su şebekeleri ile birlikte ulaşım sistemlerine de önemli ölçüde hasar verebilir.

- Bentler ve çukurluklar oluşturmak, insanları ve bazı malzemeleri sellerden uzak tutmak seli kontrol etmeyi sağlayabilir.
- Ani sellerde neredeyse uyarı için hiç vakit yoktur.
- Sel sularına otomobille girilmesinin veya otomobilin sel sularına kapılmasının, insanların sel sularına isteyerek girmesinin önlenmesi gerekmektedir.
- Sel sularına karşı taşınamayan makinelerin gres yağı ile korunması sağlanmalıdır.
- Sel yataklarında bulunan binaların elektrik tesisatının yüksek tutulmasına ve sel yataklarında bulunan binaların kanalizasyon tesisatında check-valf olmasına dikkat edilmelidir.
- Sel öncesi, sel anında ve sel sonrası ne yapılması gerektiği konusunda bilgilenilmeli ve personel eğitilmelidir.

- Binanız için bir sel tehlikesi söz konusu ise selden korunmak için kum torbalarının hazırlanması ve selden kaçış planlarının da mevcut olması gerekmektedir.

5.2.2.17. Terörist Saldırı ve Etkinlikler

Terörist etkinlikler yaralanmalar, can kaybı, hasarlar ile birlikte elektrik, gaz, su hizmetleri, haberleşme, ulaşım ve işi aksatabilir. Terörizm, kişisel, örgütsel, uluslararası, ateşli silahlar, patlayıcılar, boru, ses ve yangın bombaları, kimyasal, nükleer, biyolojik maddeler vb. çap ve çeşitlerde olabilir.

- Şüpheli paket veya emanetleri hiç kimseden kabul etmeyiniz.
- Bavul, çanta, paket, kutu vb. şeyler ile birlikte açık yiyecek ve içeceklerinizi sahipsiz bırakmayınız.
- Biriminize giriş çıkışları kontrol ediniz.
- Terörist saldırı ve benzeri etkinliklerinin idari görevli ve/veya güvenlik güçlerine haber verilmesi için gerekli prosedür ve telefon numaralarını vb. belirleyiniz.
- Personelin paniğe kapılarak kendisine zarar vermesini önlemek için tahliye yollarını, saklanma ve toplanma yerlerini belirleyiniz.

5.2.2.18. Toprak Kayması (Heyelan)

Toprak kaymaları / heyelanlar, kaya, toprak veya diğer dağ kalıntılarının yamaç aşağı kayması şeklinde oluşur. Bu kaymalara, depremler, volkan patlamaları, fırtınaların neden olduğu okyanus dalgaları veya başka heyelanlar da neden olabilir. Heyelanlar ayrıca toprağın donma-erime döngüsü, toprağın şişme kasılma döngüsü, ağaç köklerinin kama gibi toprağı yarması, hayvanların toprağı kazması, doğal erozyon veya birikme ile de tetiklenebilir. Heyelanların 1/3'ünden fazlası şiddetli yağış veya karın erimesi ile ilişkili olarak oluşmaktadır. Heyelanlar, binalar ile birlikte elektrik, su, gaz, kanalizasyon, kara ve demir yollarına da büyük zararlar verebilir.

- Heyelan/toprak kayması ve çamur akıntıları eğimli arazilerdekiler ile birlikte çukurlardaki yerleşim/binaların dikkate alması gereken afetlerdir. Biriminizin eğimli bir arazi veya çukur bir yerde olup olmadığının tespit edilmesi gerekmektedir.
- Heyelan/toprak kaymasının binalarda ve arazide kendine özgün belirtileri vardır. Birimizin bulunduğu yerdeki yamaçlarda çatlaklar olup olmadığının belirlenmesi gerekmektedir. Yamaçlardaki ağaçlar, çitler, istinat duvarları, direkler veya duvarlarda bir eğilme olup olmadığı tespit edilmelidir.

  Yamaçlarda bükülme, bel verme, çökme veya kabarma olup olmadığı incelenmelidir.
- Kapılar veya pencerelerin sıkışıp sıkışmadığı, sıvalarda yeni kırıklar oluşup oluşmadığı, bahçe duvarları, dış merdivenler vb.nin binadan uzaklaşıp uzaklaşmadığı kontrol edilmelidir.

5.2.2.19. Yangın

Aşağıdaki sorular dikkate alınmalıdır.

- Kazara veya kundaklama ile olabilecek yangın olasılıkları nelerdir?
- Biriminizde elektrik sigortaları fazla yüklenmeden dolayı sık sık atıyor mu?
- Biriminizde halı altından, çivi, ısıtıcı ve sıcak su boruları üzerinden geçen elektrik kabloları var mı?
- Biriminizde yanmış kablo ve/veya priz kullanılıyor mu?
- Biriminizde hiç elektrik sobası kullanılıyor mu?

İşveren Vekili | İş Güvenliği Uzmanı | Çalışan Temsilcisi | Destek Elemanı

- Biriminizde uzatma kabloları kullanılıyor ve bu kablolara birden fazla elektrikli alet takılı mı?
- Biriminizde kullanılan elektrik malzemelerinin tümü TSE damgalı mı?
- Binanızda eski halı, kâğıtlar, eşya parçaları ve diğer yanıcı maddeler depolanıyor mu?
- Elektrik aletleri, gaz sobaları veya ateşlenebilir malzemelerin üzerinde giysi, perde, halı veya kâğıt ürünleri bulunmakta mı?
- Biriminizin etrafında kesilmiş kuru otlar ve ağaç parçaları bulunuyor veya depolanıyor mu?
- Binalarınızın hemen bitişiğinde ağaç veya çalılar var mı? Binanızın dış duvarları otlar tarafından sarılmış mı?
- Biriminizde yasaklanmış yerlerde sigara içiliyor mu?
- Biriminizdeki mevcut ahşap yapı ve dekorlar yanmaz boya ile boyanıyor mu?
- Yangın tehlikesinin yüksek olduğu yerlerde, yangına dayanıklı malzemeler kullanılmış mı?
- Biriminizdeki yanıcı türdeki maddeler, yangına dayanıklı bölümlerde mi saklanıyor?
- Parlayıcı sıvı veya gaz ile çalışılan yerlerde elektrikli aletler tamamen kapalı tipte mi?
- Duman detektörleri var mı? Varsa periyodik olarak test/kontrol ediliyor mu?
- Yangın battaniyeleriniz var mı?
- A-B-C tip yangın söndürme tüpleri var mı? Varsa periyodik olarak test/kontrol ediliyorlar mı?
- Yangın söndürme tüplerinin bakım ve kontrolleri periyodik olarak yapılıyor mu?
- Elektrik kontaklarından kaynaklanan yangınların önlenmesi için periyodik olarak tesisat bakımı yapılıyor mu?
- Binanızdaki bacalar periyodik olarak ve ehil kişiler tarafından temizleniyor mu?
- Yangın yönetmeliklerinin tüm gereklerini yerine getirdiniz mi?
- Depremde yanıcı ve yakıcı maddelerin birbirine karışma ihtimali var mı?
- Yangın halinde kolay ve çabuk tahliye için kaçış yolları ve yangın çıkışları kesintisiz güç kaynağı ile beslenen çıkış levhalarıyla yönlendirilmiş mi?
- Kaçış yolları ve yangın merdivenleri her türlü engelden arındırılmış mı?
- Mevcut yangın önlem ve söndürme cihaz ve sistemlerinin önü kapalı ve yerleri değişmiş mi?

5.2.2.20. Yıldırım

Yıldırım direkt olarak ölümlere neden olabileceği gibi biriminizde veya çevrenizde yangınlara neden olup, haberleşme ve elektronik teçhizatta da büyük hasarlara neden olabilir.

- Binanız yıldırım tehlikesi altında mı? Diğer bir deyişle, binanıza veya yakınına daha önce yıldırım çarptı mı, binanız yüksek mi, tepede mi, kule veya baca gibi uzun çıkıntıları var mı, binanıza yakın yüksek ağaçlar var mı?
- Yıldırım riskine karşın binalar paratoner ile korunuyor mu?

5.2.3. Risk Belirlenmesi ve Analizi

Tespit edilmiş olan tehlikelerin her biri ayrı ayrı dikkate alınarak bu tehlikelerden kaynaklanabilecek risklerin hangi sıklıkta oluşabileceği ile bu risklerden kimlerin, nelerin, ne şekilde ve hangi şiddette zarar görebileceği belirlenmiştir. Bu belirleme yapılırken mevcut kontrol tedbirlerinin etkisi de göz önünde bulundurulmuştur.

Toplanan bilgi ve veriler ışığında belirlenen riskler; işletmenin faaliyetine ilişkin özellikleri,

İşveren Vekili | İş Güvenliği Uzmanı | Çalışan Temsilcisi | Destek Elemanı

işyerindeki tehlike veya risklerin nitelikleri ve işyerinin kısıtları gibi faktörler ya da ulusal veya uluslararası standartlar esas alınarak seçilen yöntemlerden Matris yöntemi, PRA yönteminin çevresel ve finansal tehlikeler bölümü ve check-list yöntemi ile kontrol formları kullanılarak analiz edilmiştir.

İşyerinde birbirinden farklı işlerin yürütüldüğü bölümlerin bulunması halinde birinci ve ikinci fıkralardaki hususlar her bir bölüm için tekrarlanır.

Analizin ayrı ayrı bölümler için yapılması halinde bölümlerin etkileşimleri de dikkate alınarak bir bütün olarak ele alınıp sonuçlandırılmıştır.

Analiz edilen riskler, kontrol tedbirlerine karar verilmek üzere etkilerinin büyüklüğüne ve önemlerine göre en yüksek risk seviyesine sahip olandan başlanarak sıralanmış ve yazılı hale getirilmiştir.

Tespit edilmiş olan tehlikelerin her biri ayrı ayrı dikkate alınarak bu tehlikelerden kaynaklanabilecek risklerin hangi sıklıkta oluşabileceği ile bu risklerden kimlerin, nelerin, ne şekilde ve hangi şiddette zarar görebileceği belirlenmiştir. Bu belirleme yapılırken mevcut kontrol tedbirlerinin etkisi de göz önünde bulundurulmuştur.

Toplanan bilgi ve veriler ışığında belirlenen riskler; işletmenin faaliyetine ilişkin özellikleri, işyerindeki tehlike veya risklerin nitelikleri ve işyerinin kısıtları gibi faktörler ya da ulusal veya uluslararası standartlar esas alınarak seçilen yöntemlerden 5x5 matris, PRA, check-list, makro ve mikro ayrışma algotirmaları kullanılarak ifade edilmiştir. İşyerinde birbirinden farklı işlerin yürütüldüğü bölümleri bulunduğu için birinci ve ikinci fıkralardaki hususlar her bir bölüm için tekrarlanmıştır.

Analizin ayrı ayrı bölümler için yapılması nedeni ile bölümlerin etkileşimleri de dikkate alınarak bir bütün olarak ele alınıp sonuçlandırılmıştır.

Analiz edilen riskler, kontrol tedbirlerine karar verilmek üzere etkilerinin büyüklüğüne ve önemlerine göre en yüksek risk seviyesine sahip olandan başlanarak sıralanmış ve yazılı hale getirilmiştir.

5.3. METOT

İşyerinin seçilen bölümlerinde;

a-Ana tehlike kaynakları belirlenmiş,

b-Ana tehlike kaynaklarından meydana gelebilecek tehlikeler gözlemlere ve incelemelere dayanılarak tanımlanmış,

c-Tehlikelerin her birinin risk analizi yapılmış,

d-Risk analizi yapılan tehlikeler değerlendirilerek tehlikelerin ortadan kaldırılması ve/veya risklerin kontrol altına alınması için önlemler belirlenmiş,

e-Önlemlerin uygulanarak risklerin kontrol altına alınabilmesi için eylem planları yapılmış, ve tüm çalışmalar bir rapor halinde sunulmuştur.

5.4. RİSK KONTROL ADIMLARI

5.4.1. Belirlenen Tehlikelerin Risk Analizinin Yapılması

İşyerlerinde tespit edilmiş olan tüm tehlikelerin risk derecelendirme yöntemi ile yapılan analiz çalışmasında aşağıdaki aşamalar izlenmiştir.

İşveren Vekili | İş Güvenliği Uzmanı | Çalışan Temsilcisi | Destek Elemanı

Öğr. Gör. Ercan ONAY
Müdür Yardımcısı

5.4.2. Matriks Risk Analizi ve Uygulaması

Kaza kontrolü için matematiksel değerlendirme anlamına gelir.
Çalışma ortamındaki tehlikelerin kazaya sebebiyet vermeden tespit edilmesini ve risk skoruna göre en öncelikli olandan başlayıp iyileştirilmesini sağlayan bir metottur.
Bu çalışmada; **Hitit Üniversitesi Sağlık Meslek Yüksekokulu** çalışma alanlarına ait gerçekleştirilen 5X5 Matrisk Risk Analizi yönetiminin konusu ele alınmıştır. Uygulamayla işletmede iş kazası ve meslek hastalığı oluşturabilecek riskler değerlendirilip, bunların engellenmesine yönelik iyileştirme önerilerinde bulunulmuştur.

- **Risk Skoru**

RİSK PUANI = ŞANS (OLASILIK)x ŞİDDET

Bu yöntem sıkça uygulanmakta olup, işverenlerinde algılayabileceği bir yöntemdir. Sadece olasılık ya da şiddete bağlı kalmayıp firma içinde zarara maruz kalma sıklığı parametre olarak da değerlendirilmesinden dolayı daha etkin sonuçlar alınmaktadır. Matriks metodunda iki farklı parametre ile tehlike ve doğabilecek şiddetleri hesaplanarak risk skorları belirlenmekte ve ona gore önleyici aksiyon planları oluşturulması planlanmaktadır. Bu doğrultuda DÖF raporları da oluşturulacaktır. Bu DÖF raporları termin tarihleri ise risk skorunun en yüksekten en aşağı doğru derecesine bağlı olarak açılacak ve tarih belirlenecektir.

RİSK FAKTÖRÜ HESAP SİSTEMİ : Şıklardan risk katsayısı büyük olan alınacaktır.

RİSK FAKTÖRÜ HESAP SİSTEMİ : Şıklardan risk katsayısı büyük olan alınacaktır.					
Olasılık(Maruziyet-Olay sıklığı)			Şiddet(Muhtemel Kayıplar)		
KAT SAYI	Olabilirlik	Ortaya Çıkma Sıklığı	KAT SAYI	Şiddet	Derecelendirme (İnsana Yönelik)
1	Çok Küçük	Yılda Bir	1	Çok Hafif	Yok
2	Küçük	Üç Ayda Bir	2	Hafif	İlkyardım Gerekli
3	Orta	Ayda Bir	3	Orta	İş Gücü Kaybı < 3 Gün
4	Yüksek	Haftada Bir	4	Ciddi	Ölüm,Uzuv Kaybı
5	Çok Yüksek	Hergün	5	Çok ciddi	Birden Çok Ölüm

Risk Skoru Belirleme Matrisi

RİSK SKORU	ŞİDDET				
İHTİMAL	1 (Çok Hafif)	2 (Hafif)	3(Orta Derece)	4 (Ciddi)	5 (Çok Ciddi)
1(Çok Küçük)	Anlamsız 1	Düşük 2	Düşük 3	Düşük 4	Düşük 5
2 (Küçük)	Düşük 2	Düşük 4	Düşük 6	Orta 8	Orta 10
3(Orta Derece)	Düşük 3	Düşük 6	Orta 9	Orta 12	Yüksek 15
4 (Yüksek)	Düşük 4	Orta 8	Orta 12	Yüksek 16	Yüksek 20
5(Çok Yüksek)	Düşük 5	Orta 10	Yüksek 15	Yüksek 20	Tolere Edilemez 25

İşveren Vekili | İş Güvenliği Uzmanı | Çalışan Temsilcisi | Destek Elemanı

Öğr. Gör. Hasan ONAT
Müdür Yardımcısı

Sonucun Kabul Edilebilirlik Değerleri ve Öncelik Sırası

Tolere edilemez Katlanılamaz Riskler (20, 25) – Öncelik 1	Belirlenen risk kabul edilebilir bir seviyeye düşürülünceye kadar iş başlatılmamalı eğer devam eden bir faaliyet varsa derhal durdurulmalıdır. Alınan önlemlere rağmen riski düşürmek mümkün olmuyorsa, faaliyet engellenmelidir.
Önemli Riskler (15,16) - Öncelik 2	Belirlenen risk azaltılıncaya kadar iş başlatılmamalı eğer devam eden bir faaliyet varsa derhal durdurulmalıdır. Risk işin devam etmesi ile ilgiliyse acil önlem alınmalı ve bu önlemler sonucunda faaliyetin devamına karar verilmelidir.
Orta Düzeydeki Riskler (8,9,10,12) – Öncelik 3	Belirlenen riskleri düşürmek için faaliyetler başlatılmalıdır. Risk azaltma önlemleri zaman alabilir.
Katlanılabilir Riskler (2,3,4,5,6) – Öncelik 4	Belirlenen riskleri ortadan kaldırmak için ilave kontrol proseslerine ihtiyaç olmayabilir. Ancak mevcut kontroller sürdürülmeli ve bu kontrollerin sürdürüldüğü denetlenmelidir.
Önemsiz Riskler (1) – Öncelik 5	Belirlenen riskleri ortadan kaldırmak için kontrol prosesleri planlamaya ve gerçekleştirilecek faaliyetlerin kayıtlarını saklamaya gerek olmayabilir.

5.4.2.1. Araştırma, Denetim ve Sonuçların Değerlendirilmesi

Hitit Üniversitesi Sosyal Bilimler Meslek Yüksekokulu, adresinde gerçekleştirilen Matriks Risk Analizi ve Değerlendirmesi çalışması şu başlıklardan oluşmaktadır:

- Başlangıç çalışmaları,
- Tehlike kaynaklarının ve tehlikelerin belirlenmesi,
- Olası tehlikelerin etkilerinin, nedenlerinin ve mevcut kontrollerin belirlenmesi,
- Olayın meydana gelme ihtimali, tehlike maruziyet sıklığı ve şiddetinin belirlenip tehlikelerin sıralanması ve alınacak önlemlerin belirlenmesi,
- Öngörülen önlemlerin hayata geçirilmesinin ardından değerlerin yeniden hesaplanması,

İşveren Vekili | İş Güvenliği Uzmanı | Çalışan Temsilcisi | Destek Elemanı

Öğr. Gör. [illegible] NAY
Müdür Yardımcısı

Matriks ile risk değerlendirmelerinde;

- **2-6 arası** çıkan riskler için herhangi bir kontrole referans olmayabilir ancak bazen herhangi bir riskin 2-6 arasında olması için de uyguladığımız kontroller olabilir. Bu durumda referans gösterebiliriz.
- **8-12 arası** uygulamada risklerin büyük çoğunluğunun çıktığı aralıktır. Bu aralıktaki riskler için eğer herhangi bir yasal gerek yoksa, önlem almamız gerekmemektedir. Ancak 'olası risk' kavramı hemen hemen mutlaka var olan bir önlemin sonucu olarak ortaya çıkmaktadır. İstisnalar beklense de, riskin 8-12 arası çıkması durumunda, riskin bu seviyede tutulmasını sağlayan kontrol yöntemine bir referans olması beklenmektedir.

  Bu referans:
  1. Talimata
  2. Prosedüre
  3. Uyarı levhasına
  4. Eğitime
  5. KKD (Kişisel Koruyucu Donanım) kullanımına olabilir.

- 5-12 arasında çıkan riskler için mutlaka bir düzeltici ve önleyici faaliyet (DÖF) planlanmalıdır.

  15 puan ve üstü olan risklerle ilgili olarak;
  - Planlanan aksiyonlar için sorumlular, terminler, maliyetler vb. çıkartılmalıdır.
  - Tüm önlemler alınmış ve yeni önlemler alınamıyor ise risk değerlendirme prosedürüne bu tip durumlarda tehlikenin bilinerek çalışılacağı vb. bir ifadenin konulması gerekmektedir.
  - 20'nin üzerindeki tehlikelere yönelik aksiyonların terminleri gözden geçirilerek acil çözümler bulunmalı, bu aksiyonlar gerçekleştirilene kadar geçecek sürede çalışılacaksa nasıl çalışılacağı tarif edilmelidir.
  - İyileştirme aksiyonları tamamlandıktan sonra puanlama gözden geçirilmelidir.
  - İyileştirmeler sonrası puanı hala 15 ve üzeri olanlar için önlemlerin garanti altına alınarak faaliyetlere devam edilebilir.
  - Tüm önlemlere rağmen 20 puan ve üzeri olan risklerle ilgili faaliyetlerin mutlaka Genel Müdür ile paylaşılması gerekmektedir.

Sonuçların Değerlendirmesi

İlgili mevzuat ve işyeri koşulları dikkate alınarak alınması gerekli önlemlere karar verilir.
•Riskleri **kaynağında yok etmeye** çalışmak,
•Tehlikeli olanı, daha az tehlikeli olanla değiştirmek**(ikame)**,
•Toplu koruma önlemlerini, kişisel korunma önlemlerine tercih etmek,
•Mühendislik önlemlerini uygulamak,
•Ergonomik yaklaşımlardan yararlanmak.

İşveren Vekili | İş Güvenliği Uzmanı | Çalışan Temsilcisi | Destek Elemanı

Öğr. Gör. Dr. Can OMAY
Müdür Yardımcısı

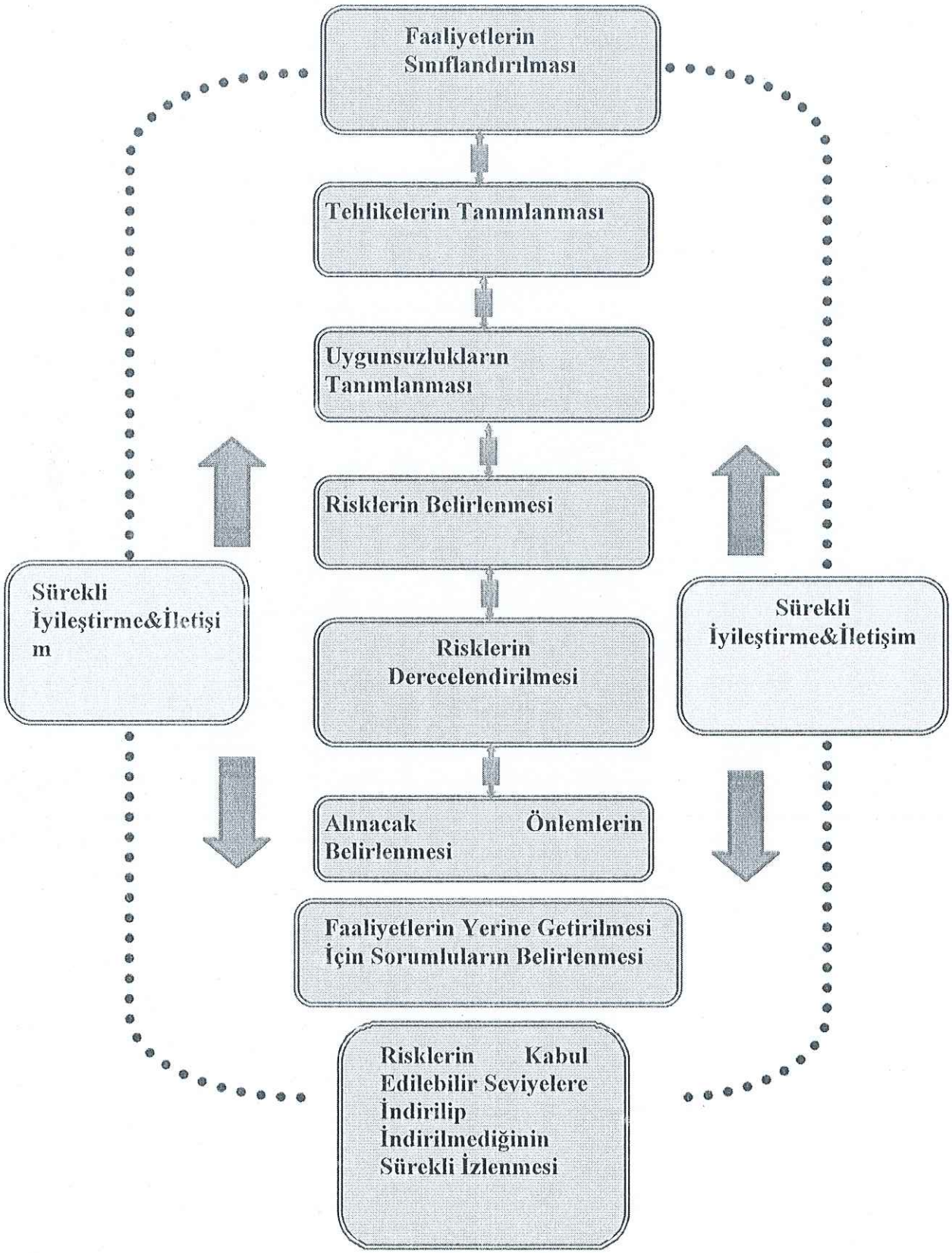
Önlemlerin Belirlenmesi

Önlem alınırken izlenen yol		Önlemler planlanırken
	YOK ET	• Maliyet analizi yapılır. • Yan etkileri değerlendirilir. - Verimlilik - Kalite - Estetik - Ergonomi - Çevre • Eğitim ihtiyacı • Yasal ve diğer gereklere uyum • Mevcut prosedürlere uyum • Denetim, gözden geçirme Gibi hususlar dikkate alınır
1. Aşama	Riskin tamamen ortadan kaldırılmasıdır. (Riskli bir maddenin, bir işlemin kaldırılması gibi)	
	İYİLEŞTİR	
2. Aşama	Risk azaltıcı önlemler almaktır. (Koruyucu malzeme kullanımı gibi)	
	KABUL ET	
3. Aşama	Risk onunla yaşayabileceğimiz kadar azalmıştır.	
	DAĞIT	
4. Aşama	Risk olasılığı az, ancak bedeli ağırsa riski paylaşmak gerekir. (Yangın sigortası gibi)	

İşveren Vekili | İş Güvenliği Uzmanı | Çalışan Temsilcisi | Destek Elemanı

Öğr. Gör. Ercan OKAY
Müdür Yardımcısı

Risk Değerlendirme Aşamaları

5.4.2.2. Tehlikenin Değerlendirilmesi ve Risk Analizi Yapılması

Belirlenen risk derecelendirme metodu ile risk analizi çalışması için aşağıdaki tablo oluşturularak tespit edilen tehlikelerin tamamının risk analizleri yapılmıştır.

Yapılan risk analiz çalışmasında tehlikelerin gerçekleşme olabilirliği yapılan işin çeşidine, iş yoğunluğuna, ortam şartlarına ve mevcut personelin bilgi düzeyi ile mevcut organizasyon sistemine göre belirlenmiştir.

Tehlikelerin gerçekleşmesi halinde olabilecek şiddet ise tehlike kaynağı ile kapsadığı alan ve çeşidi dikkate alınarak belirlenmiştir.

Analiz çalışması yapılan her bir tehlike için değerlendirme ve risk azaltma çalışmalarının izlenebilmesi için bir risk önleme planı verilmiştir.

5.4.2.3. Risk Değerlendirmesi

İkinci aşama, öngörülen her tehlike için risklerin değerlendirilmesidir. Risklerin değerlendirilmesi için aşağıdaki adımlar gerçekleştirilmiştir.

Tablo 3'de belirlenen her tehlike için;

1. **Tablo 4**'den uygun olasılığı seçin,
2. **Tablo 5**'den sonuç kategorilerinden birisi seçilmiştir.
3. **Tablo 4** ve **Tablo 5**'deki verilere dayanarak **Tablo 6**'dan risk seviyesi seçilmiştir.

Tablo 3. Tehlikelerin belirlenmesi.

DOĞAL		SUNİ	
Hortum/Fırtına		Yangın büyük	X
Dolu	X	Yangın küçük	X
Şiddetli yağmur/su baskınları	X	Patlama küçük	X
Yıldırım	X	Patlama büyük	
		Kimyasal salınımları	
Uzun süreli yüksek sıcaklıklar		Sıvı Kimyasal Depo	
Uzun süreli aşırı soğuklar		Basınçlı Kimyasal Depo	
Donlar/büyük kar fırtınaları	X	Kimyasal (mazot Deposu)	X
Nehir donmaları		Sabotaj	X
Toz fırtınaları		Bomba	X
Diğer		Soygun	X
Diğer		Ana gaz borusu çatlağı	
Diğer		Ana su borusu çatlağı	
Biyolojik Etmenler (mikroorganizmalar vb)		Radyasyon	

Öğr. Gör. [illegible] OKAY
Müdür Yardımcısı

Tablo 4. Risk olasılıkları.

Kategori	Risk olasılıkları
Yüksek olasılık (A)	Tehlikenin gelecek sene (risk analizinin yapıldığı tarihten itibaren bir takvim yılı içerisinde gerçekleşme olasılığı % 100
Orta olasılık (B)	Tehlikenin gelecek sene gerçekleşme olasılığı % 10 – 100 veya gelecek 10 sene içinde olma olasılığı% 1,
Az olasılık (C)	Tehlikenin gelecek sene gerçekleşme olasılığı % 1 – 10 veya gelecek 100 sene içinde olma olasılığı% 1,
Çok az olasılık (D)	Tehlikenin gelecek 100 sene içinde gerçekleşme olasılığı %1'den az

Çalışan, halk, çevre, ekonomi üzerindeki etkileri değerlendirmiş olup, **Tablo 5**'deki değerlendirmeyi en kötü sonuçlara göre yapılmıştır. Örneğin "felaket" bölümünde yer alan bir değerlendirmenin diğer etkileri "ihmal edilebilir" olsa dahi değerlendirmeyi "felaket" olarak alınmıştır.

Tablo 5. Sonuç kategorileri

Kategori	a	b	c	d
Etki Tipi	**Felaket**	**Kritik**	**Orta**	**İhmal Edilebilir**
Çalışanlar	Ölüm veya yaralanma	Kalıcı sakatlık, ciddi yaralanma veya hastalanma	Sakatlanmaya veya hayati işlemleri yapmaya engel olmayan yaralanma veya hastalanma	İlkyardım ile telafi edilebilir
Halk	Direk maruz kalma sonucu ölüm	Kalıcı sakatlık, ciddi yaralanma veya hastalanma	Sakatlanmaya veya hayati işlemleri yapmaya engel olmayan yaralanma veya hastalanma	Çok küçük hasar
Çevre	Kontrol edilemeyen büyük bir kimyasal salınım, bölgesel veya toplam alanda biyolojik yaşamın yok olması	Kontrol edilemeyen küçük bir kimyasal salınımı, bölgesel biyolojik yaşamın zarar görmesi	Kontrol altında büyük bir kimyasal salınımı, bölgesel organizmaların kısmen negatif etkilenmesi,	Kontrol altında küçük bir kimyasal salınımı,çevreye hasarı ölçümlenemez düzeyde
Ekonomik	Finansal açıdan birikimlerin tam olarak yok olması, kamunun acil kurtarma ve düzenleme için bir haftadan önce gerekli fonları bulamaması	Finansal açıdan birikimlerin kısmen olarak yok olması, kamunun acil kurtarma ve düzenleme için dört gün önce gerekli fonları bulamaması,	Finansal açıdan birikimlerin küçük bir miktarının kaybı,kamunun acil kurtarma ve düzenleme için 24 saatten önce gerekli fonları bulamaması,	Küçük kayıplar, kamunun acil kurtarmave düzenleme için 12 saatten önce gerekli fonları bulamaması
Kuruluş	Tesis(ler)in tamamen kapatılması ve kritik servislerin bir aydan önce verilememesi	Tesis(ler)in tamamen kapatılması ve kritik servislerin iki haftadan önce verilememesi	Tesis(ler)in tamamen kapatılması ve kritik servislerin bir haftadan önce verilememesi	Tesis(ler)in tamamen kapatılması ve kritik servislerin 24 saatten önce verilememesi
Maddi Varlıklar	Afetin yakınında bulunan maddi varlıkların % 50'sinden fazlasının ciddi hasar görmesi	Afetin yakınında bulunan maddi varlıkların % 25'inden fazlasının ciddi ha hasar görmesi	Afetin yakınında bulunan maddi varlıkların % 10'undan fazlasının ciddi hasar görmesi	Afetin yakınında bulunan maddi varlıkların % 1'inden fazlaolmayan kısmının ciddi hasar görmesi

Yukarıda da belirtildiği gibi risk olasılıkla sonuçların bir kombinasyonudur. Yukarıdaki olasılık ve sonuç kategorilerindeki cevaplarımıza göre **Tablo 6**'dan risk kategorileri seçilmiştir.

Tablo 6. Risk seviyeleri

Olasılık Kategorisi	A	B	C	D
Sonuç Kategorileri	Yüksek Olasılık	Orta Olasılık	Az Olasılık	Çok Az Olasılık
a) Felaket	aA	aB	aC	aD
b) Kritik	bA	bB	bC	bD
c) Orta	cA	cB	cC	cD
d) İhmal Edilebilir	dA	dB	dC	dD

Yukarıdaki risk analizine yönelik sorulara yanıt verirken aşağıdaki esas ve açıklamalara uyulmuştur.

Öncelikle tehlike analizinde ayrıca başka bir yerde bu afetin oluşması veya oluşma ihtimali bulunması durumunda, sizin için de bir tehlike oluşturup oluşturmayacağını belirleyebilmek için göz önüne alınması gereken faktörler şunlardır:

- Tehlikenin büyüklüğü ve şiddeti
- Rüzgâr yönü ve hızı
- Sıcaklık ve havanın bağıl nemi
- Hidrolojik koşullar
- Coğrafik ve topografik etkiler

Tehlikenin etkileyebileceği mekânlar (bina, yer, kısım, oda): Potansiyel afetin (riskin) kaplayacağı alan;

Etkileyebileceği toplam insan sayısı: Söz konusu riskin personel, müşteri, misafir, vb. tümü ve en fazla olduğu zamanki (gündüz mesai saatleri) toplam ve muhtemel sayısını belirlenmiştir. **Etkili olabileceği süre ve dönemler:** Süre bir tehlikenin ne kadar süreceği beklentisini tanımlar: Süre, diğer faktörlerden ve değişkenlerden büyük ölçüde etkilenir.

Mevsimsel etkiler: Yılın hangi zamanında (döneminde) özgün olayların en yüksek olasılıkta oluşabileceğini tanımlar.

Oluşma/ortaya çıkma hızı: Potansiyel afetin ilk oluş hızının bilinmesi erken uyarı ve müdahale aşamaları için önemlidir. Depremler aniden olmaktadır. Böylece, burada o*luşma hızı* bir tehlikenin *ne hızda* oluşacağını tanımlar.

Varsa riskin oluşumuna dair işaretler veya erken uyarı (ikaz) sistemi: Erken uyarı (ikaz) sisteminin bulunması tehlikenin oluşmasından önce tehlikedeki insanları ikaz edecek zaman ve yöntemin olup olmadığını tanımlar.

Hazırlıklarınız ve/veya önerileriniz nelerdir? Personel, acil durum karşısında seri ve etkili bir şekilde harekete geçebilmelidir. Deprem, hortum, patlama veya büyük yangınlar öncesinde genellikle bir uyarı olmaz. Can ve mal kaybının önlenmesi hızlı karar vermeye bağlıdır.

Aşağıdaki aktiviteler, afetlere karşı ne tür bir hazırlık yapmayı ve neleri göz önünde bulundurulması gerektiğine karar vermede yardımcı olabilir.

- Personelin ilk yardımı bilmesi.
- Afet Çantasının hazırlanması (personelin tek başına 72 saat hayatta kalması için gerekli malzemeler).

İşveren Vekili | İş Güvenliği Uzmanı | Çalışan Temsilcisi | Destek Elemanı

- İlk yardım çantasının hazırlanması.
- İtfaiye, ambulans ve polisin yardım çağrılarına hızlı bir şekilde cevap verebilmesi için bina adı ve varsa sokak numaralarının mevcut ve okunabilir olması.
- Personele acil durum telefon numaralarının öğretilmesi.
- Afet durumlarında içme suyu elde edilmesi.
- Arama ve kurtarma ekibiniz var mı?
- Biriminizin bir "Afet Acil Yardım Planı" var mı?
- Elektrik ve gaz gibi ünitelerin nasıl kapatılacağının bilinmesi.
- Ana giriş-çıkışlar kullanılamaz durumda olduğunda, binalardan dışarıya kaçabilmenin alternatif yollarının belirlenmesi ve bilinmesi.
- Başladığınız veya eskiden yapılan çalışmalarınız nelerdir?
- Herhangi bir hazırlığınız yoksa sizce bunun nedeni nedir?

Yukarıda elde edilen risk seviyeleri, kuruluşun zayıf noktalarını da ortaya koymaktadır. Bu önceliklere göre acil durum ve zarar azaltma planları hazırlanır.

5.5. RİSK DEĞERLENDİRME ÇALIŞMASININ UYGULAMASI

Bu risk değerlendirmesi çalışması işyeri iş güvenliği ekibince hazırlanmış olup, bu çalışmanın uygulanması, uygulamanın takibi ve organizasyonun her kademesinde yer alması İşveren vekili koordinasyonunda gerçekleştirilmiştir.

- Risk analizi ve değerlendirilmesinin aşağıdaki durumlarda yapılması ve yenilenmesi gerekebileceği göz ardı edilmemiştir.
- İşyerinde, iş, yer, el, çalışma değişikliği olması durumunda,
- Yeni ve ciddi bir tehlikenin ortaya çıkması durumunda,
- İşyerinin tamamını ya da büyük kısmını etkileyebilecek bir kaza, iş kazası, meslek hastalığı ya da olay meydana gelmiş olması halinde,

Düzenli aralıklarla risk analizi ve değerlendirmesi yenilenecektir **(İş Sağlığı ve Güvenliği Risk Değerlendirmesi Yönetmeliği, Madde 12).**

5.6. DÖKÜMANTASYON

Risk değerlendirme dokümanı bu raporun kendisidir. Her sayfa risk değerlendirme ekibi tarafından imza altına alınmıştır. Ayrıca ilgili riskler, çalışanlara imza karşılığı tebliğ edilip dokümante edilmiştir.

5.7. RİSK DEĞERLENDİRME YENİLENMESİ

Aşağıda belirtilen durumlarda ortaya çıkabilecek yeni risklerin, işyerinin tamamını veya bir bölümünü etkiliyor olması göz önünde bulundurularak risk değerlendirmesi tamamen veya kısmen yenilenir.

a) İşyerinin taşınması veya binalarda değişiklik yapılması.

b) İşyerinde uygulanan teknoloji, kullanılan madde ve ekipmanlarda değişiklikler meydana gelmesi.

c) Üretim yönteminde değişiklikler olması.

ç) İş kazası, meslek hastalığı veya ramak kala olay meydana gelmesi.

d) Çalışma ortamına ait sınır değerlere ilişkin bir mevzuat değişikliği olması.

e) Çalışma ortamı ölçümü ve sağlık gözetim sonuçlarına göre gerekli görülmesi.

f) İşyeri dışından kaynaklanan ve işyerini etkileyebilecek yeni bir tehlikenin ortaya çıkması

Bunun dışında yönetmelik gereği 6 yılda bir tümden revize edilir **(İş Sağlığı ve Güvenliği Risk Değerlendirmesi Yönetmeliği, Madde 12).**

5.8. UYGULAMANIN İZLENMESİ VE DEĞERLENDİRİLMESİ

Uygulama sonuçları "Risk değerlendirme" çalışmalarına katılan üyeler ve gerekli görülen diğer kişilerin katılımı ile yeniden gözden geçirilecektir. Önceliklerin belirlenmesi açısından ortaya çıkan tablo satın alma tarafından da maliyetlendirilmeli, acil olandan başlanıp hepsi tamamlanıncaya kadar devam edilmelidir.

Bu çalışmada işyeri iş yoğunluğu ve işyerinin genel politikaları doğrultusunda öncelikler de dikkate alınarak yapılabilecek tarihler İşveren ve İşletme Sorumlusu görüşleri alınarak belirlenmiştir.

Tüm risk yönetimi uygulamasının bir genel sorumlusu belirlenmeli ve sorumlu Risk Değerlendirme çalışmalarını "Risk Değerlendirme Formları" üzerinden takip etmelidir.

Kararlaştırılan uygulama planı gerçekleştirildikten sonra çalışmalar belirli bir süre izlenmeli, aksaklıklar veya yetersizlikler tespit edilirse yeni iyileştirme planları yapılmalı ve uygulanmalıdır.

Firma Risk Değerlendirme Ekibi, işyeri vaziyet planı ve faaliyetler de dikkate alınarak işyerindeki tehlike kaynakları bir sonraki sayfadaki gibi belirlenmiştir.

Mevzuat Açısından İş Sağlığı ve Güvenliği Yapılanması

a) İdari Yönden Değerlendirme

b) Çalışanların Eğitimleri Yönünden Değerlendirme

c) İş Güvenliği Yönünden Değerlendirme

d) İş Sağlığı Yönünden Değerlendirme

e) Yangın Güvenliği Yönünden Değerlendirme

f) Yüksekte Çalışma Yönünden Değerlendirme

g) Elektrikli İşlerde Çalışma Yönünden Değerlendirme

2- İşyeri Bina ve Eklentilerinin Değerlendirmesi

a) Teknokent ARI-4 Binasının Değerlendirilmesi

b) Türk Telekom 1.Bölge Deposu İçi Beşyol Mahallesi İnönü Cad. No:25 K.Çekmece/İstanbul Adresinde Bulunan Çalışma Alanı ve Yapılan Çalışmanın Değerlendirmesi

1. Mevzuat Açısından İş Sağlığı ve Güvenliği Yapılanması

a. İdari Yönden Değerlendirme

<u>İş Sağlığı ve İş Güvenliği Hizmetleri</u>

İş güvenliği uzmanı görevlendirilmiştir.

Yasal Dayanak: 1- a) Çalışanları arasından iş güvenliği uzmanı, işyeri hekimi ve diğer sağlık

personeli görevlendirir. Çalışanları arasında belirlenen niteliklere sahip personel bulunmaması hâlinde, bu hizmetin tamamını veya bir kısmını ortak sağlık ve güvenlik birimlerinden hizmet alarak yerine getirebilir.

(6331 Sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu, Madde 4), (İş Sağlığı ve Güvenliği Hizmetleri Yönetmeliği, Madde 5, İş Güvenliği Uzmanlarının Görev Yetki Sorumluluk ve Eğitimleri Hakkında Yönetmelik Madde 5, İşyeri Hekimi ve Diğer Sağlık Personelinin Görev, Yetki, Sorumluluk ve Eğitimleri Hakkında Yönetmelik Madde 5)

Yıllık Çalışma Planı

Yasal Dayanak: İş güvenliği uzmanı ve işyeri hekimlerinin görevleri arasında; Bir sonraki yılda gerçekleştirilecek iş sağlığı ve güvenliğiyle ilgili faaliyetlerin yer aldığı işyerindeki sağlık ve güvenlik gözetimi ile ilgili çalışmaları kaydetmek, iş kazaları ve meslek hastalıkları ile ilgili değerlendirme yapmak, tehlikeli olayın tekrarlanmaması için inceleme ve araştırma yaparak gerekli önleyici faaliyet planlarını hazırlamak ve bu konuları da içerecek şekilde yıllık çalışma planını hazırlayarak işverenin onayına sunmak, uygulamaların takibini yapmak ve yıllık değerlendirme raporunu hazırlamak bulunmaktadır.

(İş Güvenliği Uzmanlarının Görev, Yetki, Sorumluluk ve Eğitimleri Hakkında Yönetmelik, Madde 9/1-d/2, İşyeri Hekimi ve Diğer Sağlık Personelinin Görev, Yetki, Sorumluluk ve Eğitimleri Hakkında Yönetmelik, Madde 9/1-c/9)

Yıllık Değerlendirme Raporu

Yasal Dayanak: Çalışma ortamıyla ilgili iş sağlığı ve güvenliği çalışmaları ve çalışma ve sağlık ortamı gözetim sonuçlarının kaydedildiği yıllık değerlendirme raporunu iş güvenliği uzmanı ile işbirliği halinde hazırlamak.

(İş Güvenliği Uzmanlarının Görev, Yetki, Sorumluluk Ve Eğitimleri Hakkında Yönetmelik, Madde 9/1-ç/2, İşyeri Hekimi ve Diğer Sağlık Personelinin Görev, Yetki, Sorumluluk ve Eğitimleri Hakkında Yönetmelik, Madde 9/1-ç/5)

İş Sağlığı ve Güvenliği Kurulu

Yasal Dayanak: Elli ve daha fazla çalışanın bulunduğu ve altı aydan fazla süren sürekli işlerin yapıldığı işyerlerinde işveren, iş sağlığı ve güvenliği ile ilgili çalışmalarda bulunmak üzere kurul oluşturur. İşveren, iş sağlığı ve güvenliği mevzuatına uygun kurul kararlarını uygular.

İşverene bağlı, fabrika, müessese, işletme veya işletmeler grubu gibi birden çok işyeri bulunduğu hallerde elliden fazla işçi çalıştıran her bir işyerinde ayrı ayrı birer iş sağlığı ve güvenliği kurulu kurulur.

(6331 Sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu, Madde 22, İş Sağlığı ve Güvenliği Kurulları Hakkında Yönetmelik, Madde 5)

İş Sağlığı ve Güvenliği Kurulu Kararları

Yasal Dayanak: İşveren, iş sağlığı ve güvenliği mevzuatına uygun kurul kararlarını uygular.

(6331 Sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu, Madde 22, İş Sağlığı ve Güvenliği Kurulları Hakkında Yönetmelik, Madde 5)

İş Sağlığı ve Güvenliği İç Yönergesi

İşyerinde çalışma şartlarını belirleyen bir iç yönerge bulunmaktadır.

Yasal Dayanak: a) İşyerinin niteliğine uygun bir iş sağlığı ve güvenliği iç yönerge taslağı hazırlamak, işverenin veya işveren vekilinin onayına sunmak ve yönergenin uygulanmasını izlemek, izleme sonuçlarını rapor haline getirip alınması gereken tedbirleri belirlemek ve kurul gündemine almak.

(İş Sağlığı ve Güvenliği Kurulları Hakkında Yönetmelik Madde, 8/1-a)

Çalışan Temsilcisi Seçimi

Çalışan temsilcileri belirlenmiştir.

Yasal Dayanak: işyerinin değişik bölümlerindeki riskler ve çalışan sayılarını göz önünde bulundurarak dengeli dağılıma özen göstermek kaydıyla, çalışanlar arasında yapılacak seçim veya seçimle belirlenemediği durumda atama yoluyla, aşağıda belirtilen sayılarda çalışan temsilcisini görevlendirir:

a) İki ile elli arasında çalışanı bulunan işyerlerinde bir.
b) Ellibir ile yüz arasında çalışanı bulunan işyerlerinde iki.
c) Yüzbir ile beşyüz arasında çalışanı bulunan işyerlerinde üç.
ç) Beşyüzbir ile bin arasında çalışanı bulunan işyerlerinde dört.

(6331 Sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu, Madde 20)

Çalışma Talimatları

Risk teşkil eden işlerin tamamı için çalışma talimatları bulunmaktadır.

Yasal Dayanak: Mesleki risklerin önlenmesi, eğitim ve bilgi verilmesi dâhil her türlü tedbirin alınması için çalışmalar yapar.

(6331 Sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu, Madde 4-1/a)

Gözetim ve Denetim Sistemi

İş sağlığı ve güvenliği tedbirlerine uyulup uyulmadığını izlemek denetlemek ve gereğini yapmak üzere Yangın ve İş Güvenliği Sorumlusu görevlendirilmemiştir.

Yasal Dayanak: İşyerinde alınan iş sağlığı ve güvenliği tedbirlerine uyulup uyulmadığını izler, denetler ve uygunsuzlukların giderilmesini sağlar.

(6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu Madde 4/1)

Sağlık Dosyaları

Yasal Dayanak: İşveren ilgili mevzuatta belirlenen süreler saklı kalmak kaydıyla;

a) İşyerinde yürütülen iş sağlığı ve güvenliği faaliyetlerine ilişkin her türlü kaydı,

b) İşten ayrılma tarihinden itibaren en az 15 yıl süreyle çalışanların kişisel sağlık dosyalarını,

saklar.

(İş Sağlığı ve Güvenliği Hizmetleri Yönetmeliği, Madde 7)

Çalışanların Özlük Dosyası

Çalışanların özlük dosyaları tutulmaktadır.

Yasal Dayanak: İşveren çalıştırdığı her işçi için bir özlük dosyası düzenler.

(İş Kanunu, Madde 75)

Risk Değerlendirmesi

Yasal Dayanak: İşveren;

Risk değerlendirmesi yapar veya yaptırır.

(6331 Sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu, Madde 4/1-c, İş Sağlığı ve Güvenliği Risk Değerlendirmesi Yönetmeliği, Madde 5)

İşveren, iş sağlığı ve güvenliği yönünden risk değerlendirmesi yapmak veya yaptırmakla yükümlüdür. Risk değerlendirmesi yapılırken aşağıdaki hususlar dikkate alınır:

a) Belirli risklerden etkilenecek çalışanların durumu.

b) Kullanılacak iş ekipmanı ile kimyasal madde ve müstahzarların seçimi

c) İşyerinin tertip ve düzeni.

ç) Genç, yaşlı, engelli, gebe veya emziren çalışanlar gibi özel politika gerektiren gruplar ile kadın çalışanların durumu.

(2) İşveren, yapılacak risk değerlendirmesi sonucu alınacak iş sağlığı ve güvenliği tedbirleri ile kullanılması gereken koruyucu donanım veya ekipmanı belirler.

(3) İşyerinde uygulanacak iş sağlığı ve güvenliği tedbirleri, çalışma şekilleri ve üretim yöntemleri; çalışanların sağlık ve güvenlik yönünden korunma düzeyini yükseltecek ve işyerinin idari yapılanmasının her kademesinde uygulanabilir nitelikte olmalıdır.

(4) İşveren, iş sağlığı ve güvenliği yönünden çalışma ortamına ve çalışanların bu ortamda maruz kaldığı risklerin belirlenmesine yönelik gerekli kontrol, ölçüm, inceleme ve araştırmaların yapılmasını sağlar.

(6331 Sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu, Madde 10)

İşveren, işyerinde tehlikeli kimyasal madde bulunup bulunmadığını tespit etmek ve tehlikeli kimyasal madde bulunması halinde, risk değerlendirmesi yapmakla yükümlüdür.

(Kimyasal Maddelerle Çalışmalarda Sağlık ve Güvenlik Önlemleri Hakkında Yönetmelik, Madde 6), (Kanserojen ve Mutajen Maddelerle Çalışmalarda Sağlık ve Güvenlik Önlemleri Hakkında Yönetmelik, Madde 5), (Asbestle Çalışmalarda Sağlık ve Güvenlik Önlemleri Hakkında Yönetmelik, Madde 6)

İş Kazası ve Meslek Hastalığı Kayıt ve Bildirimi

Kolluk Kuvvetlerine ve SGK'ya iş kazası ve meslek hastalığı durumunun bildirimi yapılacağı bilinmektedir.

Yasal Dayanak:

a) Bütün iş kazalarının ve meslek hastalıklarının kaydını tutar, gerekli incelemeleri yaparak bunlar ile ilgili raporları düzenler.

(6331 Sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu, Madde 14)

b. Çalışanların Eğitimleri Yönünden Değerlendirme

Eğitim Planı – Programı – Değerlendirilmesi – Belgelendirilmesi

Yasal Dayanak: İşveren, yıl içinde düzenlenecek eğitim faaliyetlerini gösteren yıllık eğitim programının hazırlanmasını sağlar ve onaylar.

Eğitim programlarının hazırlanmasında çalışanların veya temsilcilerinin görüşleri alınır.

Düzenlenen eğitimler belgelendirilir ve bu belgeler çalışanların özlük dosyalarında saklanır.

(Çalışanların İş Sağlığı ve Güvenliği Eğitimlerinin Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelik Madde 9, İSG Kurulları Hakkında Yönetmelik Madde 8/1-d, Eski-İş Güvenliği Uzmanının Görev, Yetki, Sorumluluk ve Eğitimleri Hakkında Yönetmelik Madde 5, 10)

Eğitim Planı – Programının hazırlanması ve Uygulanması

Yasal Dayanak: İşveren, çalışanların iş sağlığı ve güvenliği eğitimleri ile ilgili programların hazırlanması ve uygulanmasını sağlar.

(Çalışanların İş Sağlığı ve Güvenliği Eğitimlerinin Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelik Madde 5)

Çalışanların Yeni (işbaşı) Eğitimleri

Yasal Dayanak: İşveren, çalışan fiilen çalışmaya başlamadan önce, çalışanın yapacağı iş ve işyerine özgü riskler ile korunma tedbirlerini içeren konularda öncelikli olarak eğitilmesini sağlar.

(Çalışanların İş Sağlığı ve Güvenliği Eğitimlerinin Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelik Madde 6)

Çalışanların İş Sağlığı ve Güvenliği Eğitimleri

Yasal Dayanak: İşveren, çalışanların iş sağlığı ve güvenliği eğitimlerini almasını sağlar.

(6331 Sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu Madde 17)

İşverenler, çalışanlarına, iş sözleşmesinin türüne bakılmaksızın gerekli eğitimi vermekle yükümlüdür.

(Çalışanların İş Sağlığı ve Güvenliği Eğitimlerinin Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelik Madde 6)

Çalışanların Eğitimlerinin Tekrarı

Çalışanların eğitimlerinin, ilgili Yönetmelik'te belirtilen şartlarda tekrarlanması gerekliliği bilinmektedir.

Yasal Dayanak:

(1) İşveren, çalışanlarına asgari Ek-1'de belirtilen konuları içerecek şekilde iş sağlığı ve güvenliği eğitimlerinin verilmesini sağlar.

(2) İşveren, çalışan fiilen çalışmaya başlamadan önce, çalışanın yapacağı iş ve işyerine özgü riskler ile korunma tedbirlerini içeren konularda öncelikli olarak eğitilmesini sağlar.

(3) Çalışma yeri veya iş değişikliği, iş ekipmanının değişmesi, yeni teknoloji uygulanması gibi durumlar nedeniyle ortaya çıkacak risklerle ilgili eğitimler ayrıca verilir.

(4) Birinci fıkraya göre verilen eğitimler, değişen ve ortaya çıkan yeni riskler de dikkate alınarak aşağıda belirtilen düzenli aralıklarla tekrarlanır:

a) Çok tehlikeli sınıfta yer alan işyerlerinde yılda en az bir defa.

b) Tehlikeli sınıfta yer alan işyerlerinde iki yılda en az bir defa.

c) Az tehlikeli sınıfta yer alan işyerlerinde üç yılda en az bir defa.

(5) İş kazası geçiren veya meslek hastalığına yakalanan çalışana işe dönüşünde çalışmaya başlamadan önce, kazanın veya meslek hastalığının sebepleri, korunma yolları ve güvenli çalışma

yöntemleri ile ilgili ilave eğitim verilir.

(6) Herhangi bir sebeple altı aydan fazla süreyle işten uzak kalanlara, tekrar işe başlatılmadan önce bilgi yenileme eğitimi verilir.
(Çalışanların İş Sağlığı ve Güvenliği Eğitimlerinin Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelik Madde 6)

d. Yangın Güvenliği Yönünden Değerlendirme

Acil Durum Planı

Yasal Dayanak:

b) Acil durumların olumsuz etkilerinden korunmak üzere gerekli ölçüm ve değerlendirmeleri yapar, acil durum planlarını hazırlar.

c) Acil durumlarla mücadele için işyerinin büyüklüğü ve taşıdığı özel tehlikeler, yapılan işin niteliği, çalışan sayısı ile işyerinde bulunan diğer kişileri dikkate alarak; önleme, koruma, tahliye, yangınla mücadele, ilk yardım ve benzeri konularda uygun donanıma sahip ve bu konularda eğitimli yeterli sayıda kişiyi görevlendirir, araç ve gereçleri sağlayarak eğitim ve tatbikatları yaptırır ve ekiplerin her zaman hazır bulunmalarını sağlar.

ç) Özellikle ilk yardım, acil tıbbi müdahale, kurtarma ve yangınla mücadele konularında, işyeri dışındaki kuruluşlarla irtibatı sağlayacak gerekli düzenlemeleri yapar.

(6331 Sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu, Madde 11/1-a, İşyerlerinde Acil Durumlar Hakkında Yönetmelik Madde 7)

Destek Elemanları

Acil durumlarda görev yapmak üzere yeterli sayıda destek elemanı görevlendirilmiştir.

Yasal Dayanak: İşveren; işyerlerinde tehlike sınıflarını tespit eden Tebliğde belirlenmiş olan çok tehlikeli sınıfta yer alan işyerlerinde 30 çalışana, tehlikeli sınıfta yer alan işyerlerinde 40 çalışana ve az tehlikeli sınıfta yer alan işyerlerinde 50 çalışana kadar;

a) Arama, kurtarma ve tahliye,

b) Yangınla mücadele,

konularının her biri için uygun donanıma sahip ve özel eğitimli en az birer çalışanı destek elemanı olarak görevlendirir. İşyerinde bunları aşan sayılarda çalışanın bulunması halinde, tehlike sınıfına göre her 30, 40 ve 50'ye kadar çalışan için birer destek elemanı daha görevlendirir.

Her ekipte bir ekip başı bulunur.

(4) İşveren tarafından acil durumlarda ekipler arası gerekli koordinasyonu sağlamak üzere çalışanları arasından bir sorumlu görevlendirilir.

(5) 10'dan az çalışanı olan ve az tehlikeli sınıfta yer alan işyerlerinde birinci fıkrada belirtilen yükümlülüğü yerine getirmek üzere bir kişi görevlendirilmesi yeterlidir.

(6331 Sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu, İşyerlerinde Acil Durumlar Hakkında Yönetmelik Madde 11)

Acil Durum Ekipleri

Acil durumlarda gerekli müdahaleleri yapabilecek acil durum ekipleri görevlendirilmiştir.

Yasal Dayanak: Yapı yüksekliği 30.50 m.'den fazla olan konut binaları ile içinde 50 kişiden fazla insan bulunan konut dışı her türlü yapıda, binada, tesiste, işletmede ve içinde 200'den fazla kişinin barındığı sitelerde aşağıdaki acil durum ekipleri oluşturulur:

a) **Söndürme ekibi**

b) **Kurtarma ekibi**

c) **Koruma ekibi**

ç) **İlk yardım ekibi**

Söndürme ve kurtarma ekipleri en az 3'er kişiden; koruma ve ilk yardım ekipleri ise, en az 2'şer kişiden oluşur.

(Binaların Yangından Korunması Hakkında Yönetmelik)

Alarm ve Tahliye Tatbikatı

İşyerinde son bir yıl içerisinde, alarm ve tahliye tatbikatı yapılmamıştır.

Yasal Dayanak: İşyerlerinde yılda bir alarm ve tahliye denemeleri yapılacak, bu denemeler, yetkili ve tecrübeli bir şef, işyeri bekçileri ve yeteri kadar yardımcılardan kurulu bir ekibin gözetimi altında yapılacak ve işyeri yangın planına uygun olarak tertiplenecektir.

(İşyerlerinde Acil Durumlar Hakkında Yönetmelik Madde 5/1-ç)

2. İşyeri ve Bina Eklentilerinin Değerlendirilmesi

İş Ekipmanlarının Bakım, Onarım ve Periyodik Kontrolleri

Çalışma alanında bulunan ekipman ve tesisatların periyodik kontrol raporlarında eksiklikler mevcuttur. Eksiklikler ve uygunsuzlukları Dekanlık takip edilmektedir.

Yasal Dayanak:

- (1) İşveren, işyerinde kullanılacak iş ekipmanının yapılacak işe uygun olması ve bu ekipmanın çalışanlara sağlık ve güvenlik yönünden zarar vermemesi için gerekli tüm tedbirleri alır.

(2) İşveren:

a) İş ekipmanını seçerken işyerindeki özel çalışma şartlarını, sağlık ve güvenlik yönünden tehlikeleri göz önünde bulundurarak, bu ekipmanın kullanımının ek bir tehlike oluşturmamasına dikkat eder.

b) İş ekipmanının, çalışanların sağlık ve güvenliği yönünden tamamen tehlikesiz olmasını sağlayamıyorsa, kabul edilebilir risk seviyesine indirecek uygun önlemleri alır.

(İş Ekipmanlarının Kullanımında Sağlık ve Güvenlik Şartları Yönetmeliği Madde 5)

- İş ekipmanlarının, her çalışmaya başlamadan önce, operatörleri tarafından kontrollere tabi tutulmaları sağlanır.

Test, deney ve tahribatsız muayeneler dışında iş ekipmanı günlük muayeneden geçirilir. Kullanım sırasında ekipman, çatlak, gevşemiş bağlantılar, parçalardaki deformasyon, aşınma, korozyon ve benzeri belirtiler bakımından gözle muayene edilir.

İş ekipmanında günlük, haftalık, aylık, üç aylık ve benzeri düzenli aralıklarla yapılan muayeneler ile tüm bakım ve onarımlar kayıt altına alınır.

Periyodik kontrol aralığı ve kriterleri standartlar ile belirlenmemiş iş ekipmanlarının periyodik kontrolleri, varsa imalatçının öngördüğü aralık ve kriterlerde yapılır.

Periyodik kontrolleri yapmaya yetkili kişiler tarafından yapılacak kontroller sonucunda periyodik kontrol raporu düzenlenir. Düzenlenen belgeler, iş ekipmanının kullanıldığı sürece saklanır.

(İş Ekipmanlarının Kullanımında Sağlık ve Güvenlik Şartları Yönetmeliği Madde 6 - EK III / 1)

Öğr. Gör. Emrah ONAT
Müdür Yardımcısı

Elektrik Panolarının Zeminleri

Yasal Dayanak : Bütün iş ekipmanı, işçilerin doğrudan veya dolaylı olarak elektrikle temas riskinden korunmasına uygun olacaktır.

(İş Ekipmanlarının Kullanımında Sağlık ve Güvenlik Şartları Yönetmeliği, Madde 6 - EK – I / 2.19)

Yangın Alarm Tertibatı

Yasal Dayanak: *İşyerlerinde yeteri kadar, otomatik çalışan veya el ile hareket ettirilen alarm tertibatı bulundurulur.*

(Binaların Yangından Korunması Hakkında Yönetmelik)

Yangın Dolabı

Yasal Dayanak: Yüksek binalar ile toplam kapalı kullanım alanı 2000 m^2'den büyük imalathane, atölye, depo, konaklama, sağlık ve toplanma amaçlı binalar ile eğitim binalarında, alanlarının toplamı 1000 m2'den büyük olan kapalı otoparklarda ve ısıl kapasitesi 500 kW'ın üzerindeki kazan dairelerinde yangın dolabı yapılması zorunludur.

(Binaların Yangından Korunması Hakkında Yönetmelik)

Acil Çıkış Yolları ve Kapıları

Yasal Dayanak: İşyerlerindeki bütün acil çıkış yolları ve kapılarının;

a) Doğrudan dışarıya veya güvenli bir alana açılması sağlanır ve önlerinde ya da arkalarında çıkışı önleyecek hiçbir engel bulunmaz.

b) Herhangi bir tehlike durumunda, bütün çalışanların işyerini derhal ve güvenli bir şekilde terk etmelerini mümkün kılacak şekilde tesisi sağlanır. Gerekli durumlarda bu konuyla ilgili planlar hazırlanarak düzenli tatbikatlar yapılır.

c) Sayısı, nitelikleri, boyutları ve yerleri; yapılan işin niteliğine, işyerinin büyüklüğüne, kullanım şekline, işyerinde bulunan ekipmana ve bulunabilecek azami kişi sayısına göre belirlenir. 27/11/2007 tarihli ve 2007/12937 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan Binaların Yangından Korunması Hakkında Yönetmelik hükümlerine uygun olması sağlanır.

ç) Acil çıkış kapılarının, acil durumlarda çalışanların hemen ve kolayca açabilecekleri şekilde olması sağlanır. Bu kapılar dışarıya doğru açılır. Acil çıkış kapısı olarak raylı veya döner kapılar kullanılmaz.

d) Acil çıkış yolları ve kapıları ile buralara açılan yol ve kapılarda çıkışı zorlaştıracak hiçbir engel bulunmaması, acil çıkış kapılarının kilitli veya bağlı olmaması sağlanır.

e) Acil çıkış yolları ve kapıları, 23/12/2003 tarihli ve 25325 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Güvenlik ve Sağlık İşaretleri Yönetmeliğine uygun şekilde işaretlenir. İşaretlerin uygun yerlere konulması ve kalıcı olması sağlanır.

f) Aydınlatılması gereken acil çıkış yolları ve kapılarında, elektrik kesilmesi halinde yeterli aydınlatmayı sağlayacak ayrı bir enerji kaynağına bağlı acil aydınlatma sistemi bulundurulur.

(İşyeri Bina Ve Eklentilerinde Alınacak Sağlık Ve Güvenlik Önlemlerine İlişkin Yönetmelik Ek 1/10)

İşveren Vekili | İş Güvenliği Uzmanı | Çalışan Temsilcisi | Destek Elemanı

Öğr. Gör. [illegible] ONAY
Müdür Yardımcısı

Yangın Söndürme Cihazları

Yasal Dayanak: İşyerlerinde yangın başlangıçlarında kullanılmak üzere, otomatik püskürtücüler bulunan yerler de dahil, **seyyar yangın söndürme cihazları** bulundurulacaktır. Bu cihazlar, işyerinde çıkabilecek yangınların çeşidine ve yapılan işin özelliği ile işyerlerindeki maddelerin cinsine etkili nitelikte olacaktır.

Yangın söndürme cihazları, görünür ve erişilir yerlere konulacak ve önlerinde engel bulundurulmayacaktır.

Seyyar yangın söndürme cihazları, en az yılda bir defa kontrol edilecek ve kontrol tarihleri, cihazlar üzerine yazılacaktır.

İşyerlerinin uygun yerlerinde yeterli miktarda yangın hortumu bulundurulacak, yangın hortumları, yangın muslukları ve diğer yangın söndürme tertibatının bağlantıları (rekor ve vanaları) mahalli itfaiye normlarına uygun olacaktır.

Lastik olmayan hortumlar, her kullanıştan sonra boşaltılıp kurutularak kontrol edilecektir. Lastikli hortumlar en geç yılda bir kontrol edilecektir.

Düşük tehlike sınıfında her 500 m2, orta tehlike ve yüksek tehlike sınıfında her 250 m² yapı inşaat alanı için 1 adet olmak üzere, uygun tipte 6 kg. kuru kimyevî tozlu veya eşdeğeri gazlı yangın söndürme cihazları bulundurulması gerekir.

Taşınabilir söndürme cihazlarında söndürücünün duvara bağlantı asma halkası duvardan kolaylıkla alınabilecek şekilde yerleştirilir ve 4 kg'dan daha ağır ve 12 kg'dan hafif olan cihazların zeminden olan yüksekliği yaklaşık 90 cm'yi aşmayacak şekilde montaj yapılır.

Söndürme cihazlarına ulaşma mesafesi en fazla 25 m olur.

Söndürme cihazlarının standartlarda belirtilen hususlar doğrultusunda yılda bir kez yerinde genel kontrolleri yapılır ve dördüncü yılın sonunda içindeki söndürme maddeleri yenilenerek hidrostatik testleri yapılır.

(Binaların Yangından Korunması Hakkında Yönetmelik, İş Ekipmanlarının Kullanımında Sağlık ve Güvenlik Şartları Yönetmeliği Ek 3)

İşyerindeki Acil Çıkışlar

Yasal Dayanak : Aksi belirtilmedikçe, 25 kişinin aşıldığı yüksek tehlikeli mekânlar ile 50 kişinin aşıldığı her mekânda en az 2 çıkış bulunması şarttır. Kişi sayısı 500 kişiyi geçer ise en az 3 çıkış ve 1000 kişiyi geçer ise en az 4 çıkış bulunmak zorundadır.

(Binaların Yangından Korunması Hakkında Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik, Madde14)

İşyerinde Güvenlik ve Sağlık İşaretleri

Yasal Dayanak: İşveren, işyerinde İş Sağlığı ve Güvenliği Yönetmeliğinin 6 ncı maddesinin (c) bendinin birinci fıkrasına göre yapılan risk değerlendirmesi sonuçlarına göre; çalışma yöntemleri, iş organizasyonu ve toplu korunma önlemleriyle işyerindeki risklerin giderilemediği veya yeterince azaltılamadığı durumlarda, güvenlik ve sağlık işaretlerini bulundurmak ve uygun şekilde kullanmak zorundadır.

(Güvenlik ve Sağlık İşaretleri Yönetmeliği Madde 5)

Merdivenler

Yasal Dayanak: Merdivenlerin; işyerinin büyüklüğüne, yapılan işin özelliğine, işyerinde bulunabilecek azami kişi sayısına göre, ateşe dayanıklı yanmaz malzemeden, sağlam, yeterli genişlik ve eğimde, etrafı düşmelere karşı uygun korkuluklarla çevrili olması sağlanır. Merdivenler, ilgili

mevzuatın öngördüğü hükümler esas alınarak sağlık ve güvenlik yönünden risk oluşturmayacak şekilde yapılır.

(İşyeri Bina ve Eklentilerinde Alınacak Sağlık ve Güvenlik Önlemlerine İlişkin Yönetmelik Ek 1/41)

Bina Girişi

Yasal Dayanak: (1) İşveren, çalışanların işle ilgili sağlık ve güvenliğini sağlamakla yükümlü olup bu çerçevede;

a) Mesleki risklerin önlenmesi, eğitim ve bilgi verilmesi dâhil her türlü tedbirin alınması, organizasyonun yapılması, gerekli araç ve gereçlerin sağlanması, sağlık ve güvenlik tedbirlerinin değişen şartlara uygun hale getirilmesi ve mevcut durumun iyileştirilmesi için çalışmalar yapar.

(6331 Sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu Madde 4/1-a

Bina Çevresindeki Köpekler

Bina çevresinde yer alan köpeklerin, personelin davranışına bağlı olarak saldırma riski mevcuttur.

Yasal Dayanak: (1) İşveren, çalışanların işle ilgili sağlık ve güvenliğini sağlamakla yükümlü olup bu çerçevede;

a) Mesleki risklerin önlenmesi, eğitim ve bilgi verilmesi dâhil her türlü tedbirin alınması, organizasyonun yapılması, gerekli araç ve gereçlerin sağlanması, sağlık ve güvenlik tedbirlerinin değişen şartlara uygun hale getirilmesi ve mevcut durumun iyileştirilmesi için çalışmalar yapar.

(6331 Sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu Madde 4/1-a)

Yangın Söndürme Cihazları

Yangın söndürme cihazlarının önlerinde engeller bulunması ve işaretlenen yerlerden taşınması sonucu acil durumun büyümesi riski mevcuttur.

Yasal Dayanak: İşyerlerinde yangın başlangıçlarında kullanılmak üzere, otomatik püskürtücüler bulunan yerler de dahil, **seyyar yangın söndürme cihazları** bulundurulacaktır. Bu cihazlar, işyerinde çıkabilecek yangınların çeşidine ve yapılan işin özelliği ile işyerlerindeki maddelerin cinsine etkili nitelikte olacaktır.

Yangın söndürme cihazları, görünür ve erişilir yerlere konulacak ve önlerinde engel bulundurulmayacaktır.

Seyyar yangın söndürme cihazları, en az yılda bir defa kontrol edilecek ve kontrol tarihleri, cihazlar üzerine yazılacaktır.

İşyerlerinin uygun yerlerinde yeterli miktarda yangın hortumu bulundurulacak, yangın hortumları, yangın muslukları ve diğer yangın söndürme tertibatının bağlantıları (rekor ve vanaları) mahalli itfaiye normlarına uygun olacaktır.

Lastik olmayan hortumlar, her kullanıştan sonra boşaltılıp kurutularak kontrol edilecektir. Lastikli hortumlar en geç yılda bir kontrol edilecektir.

Düşük tehlike sınıfında her 500 m2, orta tehlike ve yüksek tehlike sınıfında her 250 m² yapı inşaat alanı için 1 adet olmak üzere, uygun tipte 6 kg. kuru kimyevî tozlu veya eşdeğeri gazlı yangın söndürme cihazları bulundurulması gerekir.

Taşınabilir söndürme cihazlarında söndürücünün duvara bağlantı asma halkası duvardan kolaylıkla

alınabilecek şekilde yerleştirilir ve 4 kg'dan daha ağır ve 12 kg'dan hafif olan cihazların zeminden olan yüksekliği yaklaşık 90 cm'yi aşmayacak şekilde montaj yapılır.

Söndürme cihazlarına ulaşma mesafesi en fazla 25 m olur.

Söndürme cihazlarının standartlarda belirtilen hususlar doğrultusunda yılda bir kez yerinde genel kontrolleri yapılır ve dördüncü yılın sonunda içindeki söndürme maddeleri yenilenerek hidrostatik testleri yapılır.

(Binaların Yangından Korunması Hakkında Yönetmelik, İş Ekipmanlarının Kullanımında Sağlık ve Güvenlik Şartları Yönetmeliği Ek 3)

Elektrik Panolarının Zeminleri

Yasal Dayanak : Bütün iş ekipmanı, işçilerin doğrudan veya dolaylı olarak elektrikle temas riskinden korunmasına uygun olacaktır.

(İş Ekipmanlarının Kullanımında Sağlık ve Güvenlik Şartları Yönetmeliği, Madde 6 - EK – I / 2.19

İşveren Vekili

İş Güvenliği Uzmanı

Melda BOLAT

Çalışan Temsilcisi

Destek Elemanı